

Īsziņas

Balvenieši piedalās izstādē-gadatirgū Rēzeknē

31.oktobrī un 1.novembrī Rēzeknes 2. vidusskolas sporta kompleksā (Pulkveža Briža ielā 28) norisinājās izstāde-gadatirgus "Rēzeknes Uzņēmējs 2014", ko jau piekto gadu pēc kārtas organizē Rēzeknes Uzņēmēju biedrība. Izstāde – gatavotus "Rēzeknes Uzņēmējs" šogad pulcēja vairāk nekā 70 ražotājus, amatniekus un pakalpojumu sniedzējus no Latgales un citiem novadiem. Balvu novadu izstādē pārstāvēja Vineta Silauniece ar pašcepto mājas maizi un kūpinājumiem un Māris Mačs - ar biškopības produkciju.

Aicina uz pasākumiem

7.novembrī Balvu Bērnu un jauniešu centrā notiks Latvijas Valsts svētkiem veltītas topošo līderu aktivitātes, kuru laikā skolēni izgatavos sarkanbaltsarkanās lentītes, organizēs zibakciju, kā arī piedalīsies pasākuma "Latviešu karavīrs laikmetu griežos" aktivitātēs, bet dienas noslēgumā kopīgi cepš pirāgu Balvu Bērnu un jauniešu centrā. Sarkanbaltsarkano lentīšu locīšana notiks arī Viļakas novada domē. Visi, kas vēlas piedalīties šajā pasākumā, 10.novembrī pulksten 15 aicināti ierasties domes zālē.

Sāk saņemt bezmaksas veselīgos naškus

Sākot ar šo nedēļu līdz 2015.gada 27.februārim skolēni visā Latvijā trīs reizes nedēļā saņems bezmaksas augļus un dārzeņus. Šogad skolēni saņems 100 gramu porcijas, kurās būs āboli, bumbieri, lielogu dzērvenes, kāposti, kolerābji, burkāni, kāļi vai minēto produktu asorti porcijas. Iepriekšējo gadu pieredze liecina, ka līderi izdalīto produktu skaita ziņā ir āboli un burkāni.

Donoru diena arī Rugājos

6. novembrī no plkst. 09.00 līdz 12.00 Valsts asinsdonoru centrs (VADC) rīko izbraukumu Rugāju pagasta pārvaldē, Rugājos, Kurmenes 48. VADC atgādina, ka asins nodošana nav vēlama pēc nakts maiņas, saspringta darba vai emocionāla pārdzīvojuma. Vairāk informācijas mājaslapā www.donors.lv.

Foto - Z.Logina

Tilžas internātpamatskolas 55 gadu jubileja. Uz kultūras nama kāpnēm lielais skolotāju kolektīvs atgādināja kori, kura skanējums ir viņu profesionālā darba atbalsotājs bērnos. Balvu novada domes priekšsēdētājs Andris Kazinovskis un izpilddirektore Inta Kaļva skolas kolektīvam pasniedza ne tikai ziedus un skaistu torti, bet arī darīja zināmu, ka skola renovēšanai un siltināšanai saņems 134 836,26 eiro.

Svin skolas 55 gadu jubileju

Aizvadītajā piektdienā Tilžas internātpamatskola atzīmēja 55 gadu jubileju. Pasākuma svinīgā daļa notika kultūras namā, bet vēlāk visi pulcējās skolā, lai satiktos ar sen neredzētiem klasesbiedriem un skolotājiem.

Tilžas internātpamatskolas jubileju caurvija režisores Ineses Daukstes izjustais "Baltās ābeles stāsts". Atmiņas par savu skolu cilvēkus pavada visu dzīvi, bet skolotājiem tā ir arī ikdiena, tas ir darbs, kas prasa gan negulētas naktis, gan kādu asaru. Skolotāju krāsu paleta mijas gan ar gaišām, gan tumšākām krāsām. Taču svētki ir laiks, kad šīs krāsas uzmirdz kā varavīksne. Tā bija arī svētkos, kad uz skatuves nostājās viss skolas kolektīvs. Skaistus apsveikuma vārdus viņi veltīja direktorei Ilutai Bērzišai. Jāpiekrīt pirmā izlaiduma absolventam Jānim Libertam no Siguldas, kurš šo skolu absolvēja 1963.gadā, sakot, ka daudz kas ar gadiem var aizmirsties, bet ne skolotāji. Var piemirsties kāds vārds, uzvārds, bet viņu sirdsgudrība ir kā sēkla, kas iesēta auglīgā augsnē un

dod bagātu ražu. "Es nevaru aizmirst arī to, kā smaržoja tikko svaigi krāsotā skola. Lai arī divdesmit gadus šeit neesmu bijis, manī vēl dzīva atmiņa par visu, ko esmu šeit pieredzējis četrus gadus," atmiņās dalījās J.Liberts. Šogad skolā mācās 100 skolēni, strādā 43 pedagogi, no kuriem četri ir šīs skolas absolventi. Apsveikuma vārdi mijās ar muzikāliem priekšnesumiem, zālē virmoja svētku noskaņu, kas turpinājās saposās skolas klasēs. "Saki man, ābele, ko tu tik balta? Tā mana rota no aukstuma salta. Saki man, ābele, kāpēc tik raupja miza uz stumbra, vietām pat rauta? Tā ir no vējiem kā zīmogs, ko nesu, apliecinājums, ka dzīvību dvesu. Saki man, ābele, vai tam tā jābūt, zariem no tevis vietām pat jālūst? Zaros es atdošu dzīvību savu, liecībai tam par raženu gadu. Saki man, ābele, kā spēji palikt mūžīgi, tevi tik šeit var vien satikt? Vieta ir mana un saknēm vienalga, zeme tām vienīgā patiesā balva! Saki man, ābele, kā tu to spēji, atlaist tos augļus, ko rāvuši vēji? Tikai, kad atdošu, iegūstu prieku, tā tik pie nākamās ražas es tieku!" vēstīja "Baltās ābeles stāsts".

* Turpinājums 4. lpp.

Nākamajā adugunī

- Aizvada Ulda Feldmaņa piemiņas kausu Basketbolā virmo kaislības
- Kā izdzīvot krīzes situācijā Piena ražotāji satraucas

Kabineti, kuros sēž priekšnieki.

8. lpp.

Skolēnu brīvlaika aktivitātes Balvu Bērnu un jauniešu centrā.

6. lpp.

Vārds žurnālistam

Aizvadīto pāris nedēļu laikā mūspuses novados notikuši vairāki semināri par Eiropas Savienības fondu Latgalei piešķirto 52 miljonu eiro izmantošanas iespējām. Pēc sākotnējā priekša, ka, beidzot nauda novirzīta tieši uzņēmējdarbības attīstīšanai Latgalē, sāku aizdomāties, vai viss ir tik skaisti, kā izklausās. Jā, nauda it kā būšot, bet nedrīkst aizmirst, ka tā ir jāprot un jāvar paņemt. Katrai summai, ko Eiropa dos, pretī būs jāliek pašu nauda. Tas nozīmē - būs jāņem kredīti. Nešaubos, ka daži lielie uzņēmēji būs tik gudri un uzņēmīgi, lai piešķirtos līdzekļus mācētu izmantot, bet daudziem šis rieksts var izrādīties par cietu. Turklāt, salīdzinot dažādu novadu semināros sniegto informāciju, rodas iespaids, ka pašvaldībām pašām nav istas skaidrības, kādi būs šīs naudas piešķiršanas nosacījumi. Lai nu kā, ceru, ka, pateicoties Eiropas miljoniem, mums izdosies attīstīt uzņēmējdarbību, uzcelt rūpnīcas, izveidot simtiem darbavietu, tādējādi paaugstinot latgaliešu dzīves līmeni. Ceru, ka nenotiks tāpat kā ar daudzdzīvokļu namu renovēšanai piešķirto Eiropas naudu, kuru tikpat kā pakal meta, bet (vismaz Balvos) gandrīz neviens tā arī nespēja paņemt!

Irēna Tušinska

Latvijā

Trīs Zvaigžņu ordeni piešķirs bijušajam premjeram Valdim Dombrovskim. Ordeņu kapituls nolēmis par nopelniem Latvijas valsts labā piešķirt Triju Zvaigžņu ordeņa 2. šķiru bijušajam Latvijas Ministru prezidentam, nākamajam Eiropas Komisijas (EK) viceprezidentam eiro un sociālā dialoga jautājumos Valdim Dombrovskim. Starp tiem, kam piešķirs Triju Zvaigžņu ordenis, būs arī Dailes teātra aktieris un televīzijas seriāla "UgunsGrēks" Leona lomas atveidotājs, aktieris Ģirts Ķesteris.

Augstākā tiesa noraida "Saskaņas" sūdzību par Saeimas vēlēšanu rezultātu atcelšanu Latgalē. Augstākā tiesa noraidījusi "Saskaņas" pieteikumu par 12. Saeimas vēlēšanu rezultātiem vairākos Latgales iecirkņos, un šis spriedums nav pārsūdzams. Pēc visu pierādījumu rūpīgas izvērtēšanas AT secināja, ka pierādījumi nav pietiekami, lai šīs lietas ietvaros konstatētu pārkāpumus, kuri būtu ietekmējuši vēlēšanu iznākumu kādā vēlēšanu iecirknī vai Latgales vēlēšanu apgabalā kopumā.

Aicina nēsāt sarkanbaltsarkanu lentīti. Lāčplēša dienu gaidot, Aizsardzības ministrija aicina ikvienu Latvijas iedzīvotāju nēsāt pie apģērba sarkanbaltsarkano lentīti, kas norāda uz 1919. gada 11. novembri, kad tika izcīnīta izšķirošā uzvara pār Bermonta karaspēku. Tos iedzīvotājus, kuriem vēl nav sarkanbaltsarkanās lentītes, ko piespraust apģērbam, AM aicina piedalīties lentīšu locīšanas pasākumos Rīgā un Latvijas reģionos.

Rīgas pilsētas būvvalde sākusī vērienīgu adrešu reformu galvaspilsētā. Rīgas pilsētas būvvalde divu gadu laikā plāno nomainīt tūkstošiem adrešu. Lai nerastos pārpratumi, būvvalde aicina iedzīvotājus sekot līdzi publiskajā telpā izvietotajai informācijai par plānoto vai jau notikušo adrešu maiņu. Kopš 2012. gada jūnija Rīgas pilsētas būvvalde, pārņemot "Rīgas Geometra" funkcijas adrešu piešķiršanā un uzraudzībā, veica visu Rīgas pilsētas adrešu inventarizāciju un konstatēja, ka aptuveni 20% no ēku adresēm neatbilst patlaban spēkā esošajam normatīvo aktu regulējumam.

Rundāles pils kompleksu papildinājusi simts ozolu aleja. Pie Rundāles pils izveidota 100 ozolu aleja, kura veltīta latviešu dzejniekam un publicistam Imantam Ziedonim. Par spīti siltai aukstajam laikam, kas ozolu stādiem ne nēka nekaitējot, Ziedoņa domubiedri, Rundāles pils darbinieki, kā arī Imanta Ziedoņa fonda "Viegli" dalībnieki un viņu draugi oktobra nogalē pils meža parkā iestādīja jaunos kociņus, papildinot tā centrālo aleju.

Atkāpjas Privatizācijas aģentūras vadība. Trešdien, divas dienas pirms bankas "Citadele" pārdošanas, atlūgumu iesniedzis Privatizācijas aģentūras vadītājs Ansis Spridzāns un valdes loceklis Guntis Lauskis.

(No portāliem www.delfi.lv un www.tvnet.lv)

Atzinība arī pašai

Baltinavas vidusskolas skolniece GUNA GAMAZINA atzīta par Baltinavas novada Atzinības raksta dizaina izstrādes konkursa uzvarētāju.

Baltinavas novada dome 23. oktobra sēdē apstiprināja Guna Gamazinu par konkursa "Par Baltinavas novada Atzinības raksta dizaina izstrādi" uzvarētāju un piešķīra viņai naudas balvu 70 eiro apmērā. Izvērtējot iesniegto darbu atbilstību konkursā izvirzītajām prasībām, vislielāko punktu skaitu saņēma G. Gamazinas iesniegtais darbs.

Tiekoties ar "Vaduguni", Guna par sevi pastāstīja: "Par Atzinības raksta dizaina izstrādes konkursu izlasīju novada domes mājaslapā. Konkursu rīkoja atkārtoti, jo acīmredzot iepriekš izsludinātais konkurss nebija sasniedzis savu mērķi. Izlasīju un nodomāju: o, kā es to varēju palaist garām! Ar steigu jāķeras *vērsim pie ragiem!* Vērtēšanai iesniedzu trīs novada domes Atzinības raksta variantus. Simboliski tajos bija attēloti gan baltie bērzi, gan ceļš, kas saistās ar Baltinavas himnas vārdiem, gan šķēršļi, ko nākas pārvarēt ceļā uz sabiedrības atzinību. Komisija izvēlējās vienu no maniem iesniegtajiem Atzinības raksta datordizaina variantiem. Man patik zīmēt un gleznot. Astoņus gadus mācījos klavierspēli mūzikas skolā, bet tad man iekšā kaut kas sāka kņudēt, - es gribu zīmēt, gribu gleznot!, ko arī tagad daru. Sāku apmeklēt vizuālās mākslas pulciņu, kas darbojas skolā." Šogad Guna piedalījās arī "Latvijas Pasta" izsludinātajā pastmarku konkursā par tēmu "Latvijas lepnums" un ieguva 2. vietu. Gunai šī tēma asociējās ar latviešu tautsdziesmām, kas ir pārdzīvojušas gadsimtus un palīdzējušas latviešu tautai izdzīvot svešzemju jūgā, darijušas to stipru un lepnu. "Veidojot pastmarku par šo tēmu, es izvēlējos dziesmu vācēlīti, no kuras vijas tautsdziesmu vārdi," saka Guna. Par dalību konkursā Guna šajās dienās saņēma Atzinības rakstu no "Latvijas Pasta" un piemiņas balvu - pastmarku komplektu.

I. Zinkovska

Kapi atmirdz sveču gaismā

Klāt tumšais veļu laiks, kad kapos, iededzot simtiem sveču liesmiņu un vienojoties kopīgā lūgšanā, pieminam savus mīļos aizgājējus. Aizvadītajā svētdienā gaismas apmirdzēts un lūgšanām sasildīts bija arī Rozu kapu kalns Balvos.

Sveču vakars ir laiks, pēc kura kapsētās iestājas miera periods. Klātas ar skujiņām un rotātas ar pēdējiem rudens ziediem, degošu sveču gaismā kapu kopiņas ieslīgst mierā līdz pavasarim, kad kapsētās no jauna sākas rosība. Mīrušo piemiņas diena jeb Sveču vakars ir īpaša svētku diena, kas ieviesta kristīgajā baznīcā, lai īpaši atcerētos un Dieva priekšā pieminētu savus aizgājējus.

Svētdien Rozu kapos simtiem sveču liesmu un lūgšanu izgaismoja un sasildīja vējaino vakaru. Uzrunājot aizgājēju tuviniekus, kuri, spītējot sliktajiem laika apstākļiem, pulcējās kapos, Balvu Vissvētās Trīsvienības Romas katoļu baznīcas priesteris Mārtiņš Klušs aicināja ikdienas steigā neaizmirst patiesās vērtības: "Esam pulcējušies, lai ieklausītos svēto rakstu vārdos un pabūtu kopā ar tiem, kurus esam pavadījuši mūžībā - mūsu tuviniekiem, draugiem, labdariem, mūsu mīļajiem. Vairumam cilvēku ikdienas rutīna atstāj aizvien mazāk laika dzīvošanai, bet nāve neatstāj laiku, lai sagatavotos nomiršanai. Nereti aiziešana liekas kā tāla lieta, bet ne mazums nāvju piemeklē negaidīti. Cilvēkam vienmēr vajadzīgs laiks, lai sagatavotos vissvarīgākajam brīdim - tikšanās ar Dievu. Tāpēc aiziešanai no šīs dzīves vajadzētu kļūt par mīlestības un paklausības aktu. Tikai pilnīga pašjēgšana uz Dievu ļauj cilvēkam mierīgi pārkāpt no sliekšni, ko Dievs katram ir dāvājis. Šodien kapos mēs pārdomāsim katrs savu dzīvi. Ko mēs tajā varētu mainīt? Vai manā dzīvē ir laiks tuviniekiem, mīļajiem, draugiem, darbam, lūgšanai, atpūtai, vai laika nav? Izmantosim šo vakaru pārdomām un lūgšanām kopīgā mīlestībā uz mūsu aizgājējiem."

Balvenietei Aijai Putniņai Rozu kapos guldīta mamma, brālis un pavisam nesen arī tēvs. Aija ir dziļi ticīgs cilvēks un baznīcu apmeklēt regulāri. Viņas lūgšanas par mīļajiem aizgājējiem

Mācās izlaiduma klasē. Guna Gamazina mācās Baltinavas vidusskolas 12. klasē. Pēc vidusskolas absolvēšanas viņa vēlas studēt datordizainu vai interjera dizainu. Lai sapnis piepildās!

Foto - no personīgā arhīva

Pastmarka. "Latvijas Pasta" izsludinātajā pastmarku konkursā par tēmu "Latvijas lepnums" Guna izstrādātā pastmarka guva ievēriību kā otra labākā, ierindojoties aiz konkursa uzvarētājas, ko bija veidojusi Daugavpils Universitātes studente Solvita Kukle. Latgale rullē!

Foto - A. Kirsanovs

Liesmiņa kā dvēsele. Katru gadu oktobrī un novembrī cilvēki steidz sakopt tuvinieku kapus un izgreznot tos ar svečtēm, kuru liesmas simbolizē aizgājēju dvēseles.

izskanēja arī dziesmās, ko kopā ar citiem baznīcēniem Aija dziedāja sveču vakarā, jo viņa ir pārliecināta, ka dziesma ir dubulta lūgšana. Aija uzskata, ka mirušie mūs uzklausa un spēj palīdzēt grūtā brīdī. "Mūsu mīļie, aizsaulē esot, vēl vairāk ir kopā ar mums, nekā dzīviem esot," nešaubās māsa Aija Putniņa un Astra Ločmele-Ambarova.

Kubulu iedzīvotājai Marutai Ozolai Rozu kapu kalniņā atdusas gandrīz visi tuvinieki, tostarp tēvs, māte un divi brāļi. Marutas dzīvē reliģijai ierādīta nozīmīga vieta. Viņa bieži apmeklē baznīcu, dzied psalmus, bet sveču vakarā ir to sievu vidū, kuras iepriecina klātesošos ar savām skanīgajām balsīm. Maruta ik gadu piedalās Maija dziedājumos, bet aukstajos mēnešos Kubulu kultūras namā tiekas ar domubiedriem, lai dziedātu psalmus un piedalītos kopīgās lūgšanās. "Mēs lūdzam par visiem - lai Dievs stiprina ikvienu cilvēku, lai valda miers, draudzība, satīcība un mīlestība." Sveču liesmiņas Sveču vakarā Maruta uztver kā mirušo tuvinieku dvēselītes, bet pie kapa lūgšanās pavadītais laiks viņai dod spēkus dzīvot tālāk.

I. Tušinska

Meklējam atbildi

Skolas logi ir gandrīz izpārdoti

"Pirms laika jūsu laikraksts publicēja ziņu, ka izpārdoti Balvu Valsts ģimnāzijas logus, kas būs pieejami pēc skolas renovācijas. Solīja, ka šāda informācija parādīsies pašvaldības aģentūras "San-tex" mājaslapā. Kas notiek ar logiem?"

Sazinoties ar pašvaldības aģentūras "San-tex" direktoru

Uldi Sprudzānu, noskaidrojām, ka viņu mājaslapā šādas informācijas patiešām nav. Direktors atzīst, ka nebija jēgas to ievietot, jo pēc domes lēmuma publicēšanas bijis izteikti liels pieprasījums, un logi gandrīz ir izpārdoti. Tos iegādājušās privātpersonas un arī autotransporta uzņēmums Balvos.

M. Sprudzāne

Kā vērtējat faktu, ka žurnāls "Katoļu Dzeive" vairs neiznāks?

Viedokļi

Tāda ir lasītāju izvēle

MARUTA LATKOVSKA, žurnāla "Katoļu Dzeive" redaktore

Žurnāls "Katoļu Dzeive" nav iekļauts nākamā gada avižu un žurnālu katalogā. Nākamgad tas neiznāks, par ko esam informējuši arī savus lasītājus. Daudzi, protams, ir neizpratnē un jautā: "Kāpēc?! Kas noticis?!" Uz izdevuma slēgšanu, apzinoties savas finansiālās iespējas, gājām apzināti, lai šis brīdis nepienāktu negaidīti un kaut kad nākamā gada vidū.

Kad 1988.gada beigās uz Viļānu tipo-

grāfiju atbrauca prāvests Andrejs Aglonietis un lūdza mani palīdzēt žurnāla atjaunošanā (iznāca no 1926. līdz 1940.gadam), manai meitai bija tikai desmit gadi, bet dēlēnam - pieci. Turējos preti arī tāpēc, ka nesen kā, beidzot Latvijas Valsts universitātes Filoloģijas fakultātes Žurnālistikas nodaļu, biju kārtojis eksāmenu zinātniskajā komunismā un ko spēšu palīdzēt reliģiska žurnāla izdošanā... Taču tagad no sirds atzīstu, ka aizvadītie gadi man bijušas daudzas jaunas *universitātes* caur lasītāju vēstulēm, ar daudziem garīgās kārtas cilvēku rakstiem. Daudzi žurnāla "rožukroni" ir ievēruši savu zīliti, lai tas varētu būt, dzīvot un pastāvēt. Žurnāla veidošanā atbalstu snieguši arī Balvu puses prāvesti Jānis Svilāns, Jānis Bārtulis, Alberts Budže, vietējie kultūras un izglītības darbinieki Antons un Imants Slišāni, Pēteris Keišs. Vēl pavisam svaigā atmiņā "Vosorošana" Baltinavā, kur citīgi kopj latgaliešu tradīcijas un valodu.

Lai gan nesaku, ka neko latgalisku rakstu lietās nedarīšu, bet tas būs citādi. Turpināšu, cik Dievs būs lēmis, gribētos atbildēt par savu darbu, ko var paveikt, nevis allaž stresot par termiņiem, kad žurnāls jānodod tipogrāfijā, un arī visām ar to saistītajām ekonomiskajām padarīšanām.

Esmu laimīga, ka Dievs deva iespēju strādāt pie šī izdevuma. Sākumā bija 50 tūkstošu eksemplāru liela tirāža, tagad vien nedaudz vairāk par 1000. Agrāk uz ārzemēm sūtījām 500 eksemplārus, tagad kādi desmit palikuši. No tās paaudzes, kas lasīja šo izdevumu, daudzi jau mūžībā, bet jaunajai paaudzei acimredzot ir citas intereses. Savādi arī, ka žurnālu abonē, piemēram, Bauskas bibliotēka, bet neabonē Latgalē.

Apskatot no "Latvijas Pasta" atsūtītos abonentu datus, skaidri un gaiši redzams, ka Latgalē dzimušo, atjaunoto un Latgalei veltīto žurnālu no Balvu puses parakstījušas Bērziņi, Lazdukalna un Baltinavas vidusskolas bibliotēkas, kas netraucēja vidusskolas direktoram Imanam Slišānam šo izdevumu parakstīt arī personīgi. Atvainojos, ja kādam irerakstam esmu paskrējusi garām, bet tā tomēr ir liecība mums pašiem par sevi un cik mums tie savi izdevumi ir vajadzīgi. Tāpēc mierīgu prātu uzņemsim to, kas ir noticis, un cerēsim, ka kādreiz būs citādi. Ļoti cienu žurnāla lasītājus, kuri šo izdevumu savas mazās rocības dēļ ir abonējuši ik mēnesi, un tā visa gada garumā. Par tiem arī mana sirsniņa sāp visvairāk, ka viņi savu draugu pastkastītē vairs neatradīs.

Pietrūks Latgales puses devuma

LIGITA KALNĒJA, Lazdukalna bibliotēkas vadītāja

Skumji, ka "Katoļu Dzeive" vairs neiznāks, jo Lazdukalna bibliotēka ir viena no nedaudzajām, kas šo žurnālu abonēja kopš 90.gadiem. Neapgalvošu, ka tas bija pats populārākais žurnāls starp visiem, taču vecāka gadagājuma cilvēki nāca un to lasīja.

Visās bibliotēkās darbinieki paralēli

savam tiešajam darbam nodarbojas arī ar sava novada kultūrvides izpēti. Tai skaitā arī es. Atzišos, kā bibliotekāre no "Katoļu Dzeives" guvu ļoti daudz vērtīgas informācijas, jo tajā bija atrodami materiāli gan par baznīcu vēsturi, gan mūsu priesteriem. Kādreiz, kad vācu materiālus par Augustovas baznīcu Kapūnē, par visu tajā kalpojušo priesteru dzīvesgājumu un pat turpmākajām gaitām, daudz uzzināju tieši no šī žurnāla. No "Katoļu Dzeives" daudz varēja uzzināt par Latgales puses cilvēku dažādām jubilejām, atceres dienām. Vienmēr bija iespēja sekot līdz konkursam "Volūdžāni", kurā piedalījās arī Eglaines skolas bērni. Turklāt, publicējot materiālus latgaliešu valodā, redaktore prata piesaistīt autorus, kuri popularizēja latgaliešu rakstu valodu.

Kāds varbūt iedomājas, ka žurnālā bija tikai vēsturiska satura publikācijas. Nebūt nē, tajā varēja lasīt arī par mūsdienīgākiem notikumiem, piemēram, draudžu dzīvi. Varbūt es neesmu no tām, kas šo preses izdevumu izlasīja no vāka līdz vākam, taču vienmēr pāršķīru un *uzmetu aci* rakstiem, kas ieinteresēja. Manuprāt, "Katoļu Dzeive" pati par sevi ir vērtība.

Tā Latvijā iznāk jau kopš 1926.gada. Un tieši ticīgie cilvēki 80.gadu beigās bija tie, kuri uzstāja, ka žurnāls atkal jāatjauno. Žēl, ka galvenā redaktore grib doties pelnītā atpūtā (kaut gan viņu var saprast), un tikpat žēl, ka nav jaunu censoņu, kas būtu gatavi pārņemt un turpināt šo Latgales katoļiem tik ļoti vajadzīgo lietu. Žurnāls attīstījās un pilnveidojās, un par to liecina tā digitālā versija, kas pieejama jau pāris gadus. Tas piesaistīja vēl plašāku lasītāju loku.

Jaunāko "Katoļu Dzeives" numuru mūsu bibliotēkā paspējuši izlasīt vien pāris cilvēki, tādēļ pieļauju, ka lielākā daļa nemaz nezina, ka nākamgad tā vairs nebūs. Atzišos, man pašai tas bija pārsteigums. Domājot, ka kaut ko esmu palaidusi garām, drudzaini šķīrstīju jauno abonēšanas katalogu, bet šī žurnāla nosaukumu diemžēl tā arī neatradu. Tā vietā kā alternatīvu lasītājiem piedāvā abonēt "Katoļu Baznīcas Vēstnesi", taču to neabonēju, jo domāju, ka šajā izdevumā pietrūks Latgales puses devuma - tieši tā, kas bija raksturīgs "Katoļu dzeivei".

Viedokļus uzklusīja I.Zinkovska un S.Karavoičika

Īsumā

Darba nedēļa novadu pašvaldībās

Balvu novadā

Šī nedēļa Balvu novada domes priekšsēdētājam ANDRIM KAZINOVSKIM gaidāma visai spraiga, jo jāpiedalās vairākos nozīmīgos pasākumos.

- Šodien, 4.novembrī, novada domes priekšsēdētājs dosies uz Latvijas Pašvaldību Savienības valdes sēdi Rīgā. Vēl šajā dienā A.Kazinovskim iepļānotas vairākas tikšanās ar politiķiem un, iespējams, arī ar Valsts prezidentu Andri Bērziņu.

- 5.novembrī novada vadītājs dosies uz Rēzeknes Augstskolu. Augstskolas apmeklējuma mērķis - iepazīties ar pieredzi saistībā ar apkures katla ekspluatāciju un citiem ar to saistītiem jautājumiem. Iespējams, šo pieredzi varēs lieti izmantot nākamgad, risinot apkures katla jautājumu Bērziņi vidusskolā. Vēl šajā dienā A.Kazinovskis Daugavpilī tiksies ar DU rektoru un piedalīsies Latgales Attīstības aģentūras sanāksmē.

- 6.novembrī novada vadītājs piedalīsies domes komiteju sēdēs.

- 7.novembrī novada domes priekšsēdētājs piedalīsies vairākos pasākumos, kas saistīti ar "Latvijas Ģenerāļu kluba" organizētajiem pasākumiem Balvos, kā arī dosies uz piemiņas plāksnes "Brīvības cīņu (1918-1920) karavīriem un Lāčplēša kara ordeņa kavalieriem" Bērziņi.

- 11.novembrī novada pašvaldībā notiks civilās aizsardzības komisijas mācības.

Rugāju novadā

SANDRA KAPTEINE informē, ka darba nedēļā no 4. līdz 10. novembrim iepļānoti galvenokārt tikai kultūras pasākumi, kas būs saistīti ar gaidāmo Mārtiņdienu.

- 7.novembrī pirmsskolas skolēni tautas namā rādīs pašu sagatavoto programmiņu.

- 10.novembrī tautas nama zālē notiks Mārtiņdienas tirgus, kas jau ir iesakņojusies Rugāju tradīcija. Novada domē, kā aizvien, notiks kārtējie ikdienas darbi.

Baltinavas novadā

- 3.novembrī novada domes priekšsēdētāja LIDIJA SILIŅA tiešsaistē piedalījās Latvijas Pašvaldību Savienības apspriedē par grozījumiem likumā par zemes privatizāciju lauku apvidos.

- 4.novembrī novada domes priekšsēdētāja Lidija Siliņa apmeklēs pasākumu Baltinavas vidusskolas Paaudžu centrā, kur kopā ar citiem pasākuma dalībniekiem noskatīsies Rēzeknes Augstskolas folkloras ekspedīcijas DVD "Baļtinovys Receptis".

- 7.novembrī novada domes priekšsēdētāja piedalīsies novada lauksaimniekiem un amatniekiem veltītajā pasākumā, kas notiks Baltinavas kultūras namā.

Viļakas novadā

Informāciju par darba nedēļu Viļakas novada pašvaldībā diemžēl neizdevās iegūt, jo novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs atrodas atvaļinājumā.

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Kā vērtējat faktu, ka

žurnāls "Katoļu

Dzeive" vairs

neiznāks?

pozitīvi - 9.5%

negatīvi - 28.6%

visu nosaka nauda - 19%

informāciju var atrast arī citur - 0%

tādu žurnālu nelasu - 42.9%

Balsis kopā: 21

* Sākums 1.lpp.

Svin skolas 55 gadu jubileju

Tilžas internātpamatskolas klasēs pulcējās bijušie audzēkņi, mēģinot atpazīt gadiem nesatiktos klasesbiedrus. Savas izlaiduma klases meklēja skolotāji, un atmiņu uguns kurdināja visus, kuri no tuvākām un tālākām vietām bija atbraukuši uz skolu, ko isāku vai garāku laiku sauca par savējo.

Pasniedz Atzinības rakstus. Balvu novada Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja Nora Apine pasniedza Atzinības rakstus Lucijai Voicišai (no kreisās), Annai Vācietei, Veronikai Zelcai un vēl vairākiem skolas darbiniekiem un pedagogiem.

Ar cieņu un mīlestību. Augusta un Mārites Voiku ģimenei Tilžas internātpamatskola ir bijusi darbavieta. Mārite šeit par latviešu valodas skolotāju un klases audzinātāju strādāja 11 gadus, bet Augusts par sporta skolotāju un arī klases audzinātāju - 14 gadus. Kopā ar viņiem skolas kolektīvu sveikt bija ieradusies arī Biruta Celmiņa, kura šeit gan mācījies, gan strādājusi par medmāsu.

Satiekas skolasbiedri un klasesbiedri. Biruta Aleksāne (no kreisās) šobrīd audzina divas meitas, Jēkabs Asaris Rīgā strādā *ātrajā* palīdzībā, bet Biruta Ločmele Medņevas pirmsskolas izglītības iestādē "Pasaciņa" - par auklīti. Viņi atzina, ka skola ir mainījusies - kļuvusi gaišāka un skaistāka.

Skolasbiedri. Alberts Kašs (stāv kājās) ir SIA "Limbažu koks" direktors, viņš skolu absolvējis pirms 38 gadiem. A.Kašs klasesbiedrus vēl nebija saticis, taču atpazīna skolasbiedrus Irēnu Ziediņu, Aivaru Pugaču un Ligitu Pugaču.

Lepojas ar saviem audzēkņiem. Desmit gadus latviešu valodu Tilžas internātpamatskolā pasniedza pensionētā skolotāja Veneranda Andžāne (otrā no kreisās). Viņa bija arī audzinātāja 33 skolēniem, no kuriem daži bija ieradušies uz skolas jubileju. Silviju Jermacāni (no kreisās) viņa sauca par labāko skolnieci, bet Ēvaldu Kamzolu un Leonardu Gustu - par uzņēmējiem savās nozarēs.

Draudzīgs žests. Aigars Kiseļovs (no kreisās) strādā Madonā, bet klasesbiedri Sergejs Biguns un Raivis Krieviņš dzīvo un strādā Lizumā. Viņi par atkalsatikšanos bija īpaši priecīgi, un sarunas raisījās par skolas gadu atmiņām.

Sveic kaimiņi. Tilžas vidusskolas kolektīvs savus kaimiņus sveica ar Lindas Vītolas (priekšplānā) dziesmu "Sapnis par svētku gaišumu", kurai vārdus sarakstījusi Dženija.

Ierodas ar ģimenēm. Normunds Ozoliņš (vidū) ar ģimeni uz Tilžu atbrauca no Jūrmalas, bet Imants Kopāns ar ģimeni - no Stāmerienas. No viņu izlaiduma gada skolas jubilejā bija ieradušies pieci absolventi.

Gandrīz apmaldījās. Pirmā izlaiduma absolvents Jānis Liberts (no kreisās) un Vladislavs Ločmelis sevi jau sauca par pensionāriem, taču skolas gadu atmiņas joprojām dzīvas. Vīri atzina, ka savā skolā tik sen nav būts, ka braucot gandrīz apmaldījušies.

Z.Loginas teksts un foto

Otrdienas saruna

Preventīvie pasākumi – arī mūspusē

Valsts ieņēmumu dienesta (VID) Balvu klientu apkalpošanas centra (KAC) vadītāja JANĪNA PUŽULE stāsta par aktualitātēm dienesta darbā.

VID nodokļu disciplīnas uzlabošanai autoservisu nozares nodokļu maksātājiem bija noteicis divu taksācijas mēnešu nogaidīšanas periodu - jūliju un augustu. Pretējā gadījumā VID solīja sākt vērienīgus preventīvos un represīvos pasākumus. Kādi rezultāti?

Iepriekšējos mēnešos kontrole veikta apmēram 800 autoservisos visā Latvijā. Kopumā laikā no šī gada 27. jūlija līdz 27. oktobrim automobiļu apkopes un remonta nozarē reģistrēti 305 jauni nodokļu maksātāji, no tiem 91 juridiskā persona, 214 fiziskās personas, kā arī pieci individuālie komersanti. Jāpiebilst, ka kontroļu rezultātā nozarē par 52 eiro palielinājusies arī vidējā alga. Līdz šim sabiedrībā nereti izskanējis viedoklis, ka VID savā darbā izmanto tikai sodīšanas taktiku. Dienesta mērķis nav sodīt par katru cenu, bet gan panākt sabalansētu attieksmi pret nodokļu nomaksu. Dodot uzņēmējiem iespēju pašiem sāktot savu saimniecisko darbību, akcentējam dienesta politiku, kas ietverta saukli: "Jūs godīgi maksājat nodokļus, mēs profesionāli apkalpojam."

Vai kontroles pasākumi notikuši arī Ziemeļlatgales autoservisos?

Aicinājums sāktot savu uzņēmējdarbības vidi valstī attiecas uz visiem uzņēmumiem, neatkarīgi no novada, kurā tas atrodas. Preventīvie pasākumi veikti trīs VID Balvu KAC reģistrētos autoservisos. Pārbaudes gan nav veiktas, bet tas nenozīmē, ka tādas netiek plānotas.

Vai kādu no uzņēmumiem sodīja?

Kā jau minēju, VID mērķis nav sodīt nodokļu maksātājus, bet izskaidrot, runāt ar klientu viņam saprotamā valodā un likt saprast nepieciešamību lietas sāktot. Ja klients sapratis būtību, viņš būs apmierināts, un arī izturēsies iecietīgāk. Regulāri apzinām personas, kuras, iespējams, veic neregistrētu saimniecisko darbību un nodarbojas ar auto remonta pakalpojumiem. Abpusējas komunikācijas rezultātā no šī gada sākuma VID Balvu KAC reģistrēti 9 nodokļu maksātāji, kuru saimnieciskās darbības veids ir automobiļu apkope un remonts.

Vai bija iedzīvotāji, kuri VID ziņoja par iespējamajiem uzņēmumiem – pārkāpējiem?

VID cenšas uzturēt ciešu saikni ar sabiedrību, jo iekasēto nodokļu apmērs ikdienā tiešā veidā ietekmē ikvienu iedzīvotāju. Piemēram, iespēja saņemt adekvātu māmiņu algu vai bezdarbnieka pabalstu atkarīga no tā, vai darba devējs būs samaksājis nodokļus no darbinieka algas. Tāpēc ikviens aicināts ziņot par pārkāpumiem – neiesniegtu čeku vai aizdomām par aplokšņu algām. Ziņot var, zvanot uz VID diennakts bezmaksas uzticības tālruni 80009070, izvēloties tēmu "Nodokļu nemaksāšana, aplokšņu algas", vai arī rakstīt uz e-pasta adresi: parkapumi@vid.gov.lv.

VID ģenerāldirektore Ināra Pētersone teikusi, ka zobārstniecības iestādēs nodokļu nomaksas un grāmatvedības jomā situācija ir "šokējoša". Vai zobārstniecības iestāžu pārbaudes notikušas arī Ziemeļlatgalē?

Situāciju zobārstniecības nozarē var ilustrēt ar VID datiem, kas liecina par nodokļu nenomaksas riskiem, piemēram, vidējo darba samaksu. Zobārstniecībā nodarbināto ipatsvars, kas saņem darba samaksu zem valstī noteiktās minimālās darba algas, 2014. gada četros mēnešos ir par 7,4 procentpunktiem lielāks nekā vidēji valstī. Savukārt pērnajā gadā 1,8% no zobārstniecības speciālistiem, kas saņēma ienākumus zem valstī noteiktās minimālās darba samaksas, bija protēzisti, ortodonti, endodontisti, paradontologi vai mutes, sejas un žokļa ķirurgi, kas kopumā ir vislabāk apmaksātie zobārstniecības speciālisti. Patlaban esam aicinājuši nozarē strādājošos sāktot grāmatvedības un nodokļu nomaksas jautājumus brīvprātīgi. Par rezultātiem valstī kopumā, tostarp Ziemeļlatgalē, varēsim spriest pēc noteiktā taksācijas perioda beigām.

Valsts iestāžu vadītāju sanāksmē minējāt, ka nodokļu nomaksas pārbaudes plānots veikt arī frizētavās. Kāda situācija šajā nozarē ir mūspusē?

Skaistumkopšanas pakalpojumu sniedzēju deklarētie dati par gada rezultātiem lielākoties liecina, ka nozare strādā ar zaudējumiem vai ļoti minimālu peļņu. Tāpēc ir vērts aicināt uzņēmējus savlaikus pārskatīt ieņēmumu reģistrāciju, uzskaiti, no kā atkarīga uzņēmumu peļņa, darba algas un sociālās iemaksas. Jebkurā gadījumā, lai izzinātu situāciju uzņēmumos, nav obligāti jāveic pārbaudes pie uzņēmējiem. Dati, ko VID saņem no nodokļu maksātāju iesniegtajām deklarācijām, analīzes rezultātā uzrāda riskus par reālo ieņēmumu atspoguļošanu.

Aktuāla ir arī problēma par darba devējiem, kuri negodprātīgos nolūkos izmanto mežstrādnieku

Foto - A.Ločmelis

Janina Pužule. VID Balvu klientu apkalpošanas centra vadītāja stāsta, ka, izvērtējot 2013. gadā nodokļu maksātāju budžetā veiktās nodokļu iemaksas, VID izveidojis juridisko personu – komersantu sarakstu, kuru veiktās nodokļu iemaksas budžetā iepriekšējā kalendārajā gadā pārsniedza 100 000 eiro (neieskaitot veiktās iemaksas par akcīzes nodokli, izložu un azartspēļu nodokli, kuriem kopumā par gadu nav deklarēts negatīvs pievienotās vērtības nodoklis un kam riska analīzes rezultātā nav konstatēti būtiski nodokļu nenomaksas riski vai arī būtiski riski akcīzes vai muitas jomā). Seši šādi uzņēmumi ir arī mūspusē. Ikviens no uzņēmumiem ar VID elektroniskās deklarēšanas sistēmas starpniecību saņēmis pateicību par līdzšinējo sekmīgo sadarbību ar nodokļu administrāciju un paziņojumu, ka viņiem līdz nākamā gada 1. maijam nav paredzēts veikt nodokļu kontroles pasākumus.

nezināšanu. Šāda problēma pastāv arī Ziemeļlatgalē?

Mežizstrādes un būvniecības jomā vērojamas situācijas, kad darba tiesiskās attiecības tiek aizstātas ar pašnodarbināto. Uzņēmēji fiziskām personām piedāvā reģistrēt saimniecisko darbību tā vietā, lai noslēgtu darba līgumu, pieņemtu darbā un no atlīdzības maksātu nodokļus. Zinot ekonomisko situāciju laukos, cilvēki izmanto jebkuru darba piedāvājumu, nerēķinās ar sekām. Uzņēmējiem būtu vērigāk jāattiecas pret fiziskām personām, kuras faktiski ir atkarīgas no uzņēmuma un kuru darbība notiek viņu vadībā. Būtiska darba attiecību pazīme ir arī veicamā darba regularitāte. Ja strādājošais neuzņemas finansiālu risku peļņu nesošā darba izpildes gadījumā, tas norāda uz darba tiesiskajām attiecībām, nevis pašnodarbinātību.

Vai mūspusē ir konstatēti šādi negodprātīgi darba devēji?

Šobrīd manā rīcībā šādas informācijas nav. Jebkurā gadījumā saskaņā ar likuma "Par nodokļiem un nodevām" 22. pantu arī ziņas par konkrētiem nodokļu maksātājiem VID izpaust nedrīkst.

VID darbojas, lai iestāde kļūtu iedzīvotājiem draudzīgāka. Kādus pasākumus plānots realizēt, lai sasniegtu šo mērķi, un vai pašreizējā situācija nav apmierinoša?

Katrs klients ir nozīmīgs, viņa vēlmes un intereses - respektējamas. Pat standartsituācijā ikviens klients domā, ka viņa gadījums ir īpašs. Tāpēc mēs esam ieinteresēti uz klausīt un izprast klientu vēlmes, esam pretimnākoši un ar vēlmi palīdzēt. Nozīmīgi soļi sperti tehnoloģiju jomā. Vienkāršota autentifikācija un piekļuve elektroniskās deklarēšanās sistēmai (EDS), ar kuras starpniecību tagad notiek arī brīdināšana par aktuālajiem parādiem, ieviešanas muitas deklarāciju iesniegšana un saņemta informācija par deklarācijā norādītā darījuma partnera saimnieciskās darbības apturēšanu darījuma veikšanas brīdī. Pilnveidojot elektronisko deklarēšanās sistēmu, esam atteikušies no elektroniskā paraksta. Turklāt EDS ir pieejams arī mobilajā aplikācijā. No nodokļu maksātāju puses atzinīgi novērtēta elektroniskās algas nodokļu grāmatniņas ieviešana.

Vai ir kāda aktuāla informācija, kuru VID ar laika krāsta starpniecību vēlas nodot iedzīvotājiem?

Vēlos atgādināt par sadarbību par laikus iesniegtām deklarācijām. Nodokļu maksātājiem, kuri nav iesnieguši deklarācijas, nekavējoties tiek nosūtīts brīdinājums, ka atskaišu neiesniegšanas gadījumā būs uzsākta administratīvā lietvedība un viņi var tikt saukti pie administratīvās atbildības, kā arī var tikt apturēta saimnieciskā darbība. Ja nodokļu maksātāji brīdinājumā norādītajā termiņā neatsaucas un neiesniedz pieprasītās atskaites, nodokļu maksātājus sauc pie administratīvās atbildības un tiek lemts par nodokļu maksātāja saimnieciskās darbības apturēšanu. Aicinu nodokļu maksātājus sadarboties, būt atsaucīgiem saistību izpildē, savlaikus reaģēt uz saņemtajiem ziņojumiem no VID un sadarboties.

A.Ločmelis

Baltinavas novada domē

23. oktobra sēdes lēmumi

Apstiprina konkursa rezultātus

Pamatojoties uz konkursa "Baltinavas novada GADA cilvēks 2014" nolikumu, apstiprināja konkursa rezultātus: nominācijā Gada cilvēks novadā - IMANTS SLIŠĀNS, Gada cilvēks kultūrā - AIJA NAGLE, Gada cilvēks izglītībā - RUDĪTE LAGANOVSKA, Gada cilvēks sportā - ARVIS VILKASTE, Gada cilvēks uzņēmējdarbībā - LAIMONIS ŠAKINS, Gada cilvēks lauksaimniecībā (mazās saimniecības) - JURIS DAUKSTS, Gada cilvēks lauksaimniecībā (vidējās un lielās saimniecības) - VELTA MĪTKE, Gada cilvēks pašvaldības darbā - VENERANDA KAŠA, Gada cilvēks pašvaldības administrācijas darbā - HENRIHS LOGINS-SLIŠĀNS, Gada jauniešis - BEĀTE GRAUDUM-NIECE, Mūža ieguldījums - LŪCIJA KAŠA.

Par nekustamā īpašuma nodokļa piemērošanu

Apstiprināja Baltinavas novada pašvaldības saistošos noteikumus "Par nekustamā īpašuma nodokļa piemērošanu Baltinavas novadā 2015. gadā" nosakot, ka ar nekustamā īpašuma nodokli neapliek saimnieciskajā darbībā neizmantojamās dzīvojamo ēku palīgēkas, ja palīgēkas platība pārsniedz 25 m², izņemot garāžas.

Par atļaujas izsniegšanu būvniecībai

Atļāva Jurim Jokstam veikt būvdarbus, renovējot un rekonstruējot šķūni, un renovācijas procesā paplašināt šķūņa platības apjomu par 5 m². Būvniecības ieceri nepieciešams saskaņot Viļakas novada būvvaldē.

Piešķir nosaukumu

Nolēma piešķirt akciju sabiedrības "Latvijas valsts meži" valdījumā esošajam nekustamajam īpašumam ar kopējo platību 4873,4 hektāri nosaukumu "Baltinavas masivs".

Sadala, piešķir nosaukumu un lietošanas mērķi

Atļāva Modrim Slišanam no nekustamā īpašuma "Rezēdas" atdalīt zemes vienību 26,2 hektāru platībā, atdalītajai zemes vienībai piešķirot nosaukumu "Rezēdas -1" un nosakot lietošanas mērķi - lauksaimnieciskā darbība.

Atļāva izstrādāt zemes ierīcības projektu nekustamā īpašuma "Amatnieki" sadalīšanai, no nekustamā īpašuma atdalot zemes gabalu 2,7 hektāru platībā un piešķirot nosaukumu "Amatnieki - 2".

Atļāva izstrādāt zemes ierīcības projektu, nekustamā īpašuma "Riekstiņi" sadalīšanai, no nekustamā īpašuma atdalot zemes gabalu 2,2 hektāru platībā un piešķirot nosaukumu "Riekstiņi 3".

Par ievietošanu sociālās aprūpes iestādē

Nolēma ievietot ilgstošas sociālās aprūpes iestādē - Viļakas novada Šķilbēnu pagasta sociālās aprūpes mājā - divas personas, kuru deklarētās dzīvesvietas ir Baltinavas novada Slobodas un Rudukovas ciemos.

Par maksas pakalpojumiem

Izdarija grozījumus novada domes lēmumā par Baltinavas Kristīgās internātpamatskolas maksas pakalpojumiem nosakot, ka datorklases telpu nomas maksa ir 2,60 eiro stundā.

Izdarija grozījumus novada domes lēmumā par Baltinavas vidusskolas datorklases telpu iznomāšanu nosakot, ka datorklases telpu nomas maksa ir 3,15 eiro stundā.

Apstiprina pārskatu

Apstiprināja pārskatu par Baltinavas novada attīstības programmas 2012.-2018. gadam ieviešanu. Attīstības programma ir vidēja termiņa plānošanas dokuments, kas nosaka Baltinavas novada attīstības virzienus un prioritātes turpmākajiem 7 gadiem un kurā noteikts pasākumu kopums šo prioritāšu īstenošanai.

Piešķir līdzekļus

Piešķīra līdzekļus novada pašvaldības ēkas remontam 3213,78 eiro apmērā. Piešķīra finanšu līdzekļus 120 eiro suvenīru izgatavošanai zemnieku saimniecībai "Robežmala", kā arī līdzekļus 90 eiro apmērā Baltinavas kora tēru iegādei. Tāpat piešķīra 284 eiro gadā atlīdzībai par Baltinavas novada Valsts izglītības informācijas sistēmas (VIIS) administratora pienākumu veikšanu, sākot ar 2015. gada 1. janvāri. Noslēgt uzņēmuma līgumu ar Tatjanu Začesti par novada VIIS administratora pienākumu veikšanu.

I.Zinkovska

Īsumā

Balvu skolēni viesojas Čehijā

Balvu profesionālās un vispārīgizglītojošās vidusskolas skolēni un skolotājas no 21. līdz 25. oktobrim viesojās Čehijā - Nova Pakas pilsētā. Kopā ar Čehijas, Polijas, Spānijas, Holandes, Turcijas un Lielbritānijas skolēniem viņi sprieda par veselīgu dzīvesveidu. Katras valsts pārstāvji prezentēja mājas darbus par veselīgu uzturu, nacionālajiem ēdieniem un veselīgu dzīvesveidu. Tā kā pilsēta atrodas kalnu rajonā, kur ļoti populāri sporta veidi ir kalnu slēpošana un tūrisms, mājinieki un ciemiņi iesaistījās dažādās sportiskās aktivitātēs. Skolēniem un skolotājiem, protams, bija iespēja pilnveidot angļu valodas prasmes, kā arī iepazīties ar cittautu kultūru, prezentēt savu skolu, novadu un valsti. Neizpalika arī ekskursijas un dzīvošana viesģimienēs. Nākamā tikšanās notiks martā Lielbritānijā, bet maijā Čehijas, Lielbritānijas, Holandes, Turcijas, Spānijas un Polijas skolēni ieradīsies Balvos.

Aicina piedalīties eseju konkursā

Biedrība Balvu novada attīstības veicināšanai "SAVI" izsludinājusi eseju konkursu 10. – 12. klašu skolēniem "Lietas un vietas, kam jādzīvo cauri laikiem". Konkursa mērķis ir rosināt jauniešus palūkoties apkārt un ieraudzīt vērtības, kuras ir svarīgi saglabāt, lai nosargātu un stiprinātu savas tautas identitāti pasaules un Eiropas kultūras daudzveidības kontekstā, stiprināt piederības sajūtu Latvijas kultūras telpai un veicināt radošumu un pilsonisko aktivitāti.

Esejas jāraksta latviešu vai latgaliešu valodā. Vērtēs eseju oriģinalitāti, argumentācijas māku, spēju aizraut lasītāju, valodas bagātību, noformējumu. Uzvarētāji saņems balvas, būs arī veicināšanas balvas. Esejas jāiesniedz līdz 14. novembrim elektroniskā veidā ar norādi "Eseju konkurss" uz e-pastu: svetlana.tomson@gmail.com. Konkursa noslēgums un laureātu apbalvošana notiks 26. novembrī Balvu Novada muzejā.

Skolēni ciemojas finiera rūpnīcā

Atbildot Balvu Profesionālās un vispārīgizglītojošās vidusskolas (BPVV) akreditācijas komisijas locekļa Rolanda Piļkas uzaicinājumam, 27. oktobrī BPVV 1. un 2. kursa audzēkņi un meistars Aigars Noviks apmeklēja Latvijas Finiera rūpnīcu "Verems" un ražošanas uzņēmumu SIA "NOOK". Skolēniem bija iespēja redzēt finiera un tā saplākšņu izgatavošanas tehnoloģiju uz augstākās klases kokapstrādes iekārtām. Uz šīm modernajām iekārtām rūpnīcā tiek izgatavotas vienas no lielākajām finiera saplākšņa loksņiem pasaulē.

Uzņēmumā "NOOK" Balvu skolēni vēroja, kā tiek izgatavotas specializētās zāgripas ar cietkausējuma plāksnītēm, tērauda zāgripas un ēvelnaži. Pēc mācību ekskursijas skolēni atzina, ka redzētais viņus iespaidojis un iedvesmojis vēl labāk apgūt galdnieka profesiju, jo tā ir novērtēta, pieprasīta un atalgotā.

Bērni apbrīno dienesta suņu prasmes

29. oktobrī Tilžas pirmsskolas izglītības iestādes "Ežuku" grupiņā viesojās kinologs Sergejs Zeļenovskis un Dainis Razminovičs ar Belģijas aitū šķirnes suni Rego un vācu aitū šķirnes suni Džopu. Bērni iepazīs ar kinologa profesiju un ikdienu. Taču vislielāko interesi izraisīja kinologu suņi. Ar lielu sajūsmu bērni vēroja suņu prasmi izpildīt komandas: lekt, iet saimniekam blakus, apgulties, apsēsties, padot balsi, uzkāpt pa kāpnēm, aizturēt likumpārkāpēju. Neviltotu prieku bērnu darba audzēkņiem sagādāja iespēja parotāties ar četrkājainajiem draugiem.

Baltinavas skolēni ciemojas probācijas dienestā

Oktobrī Baltinavas vidusskolas 10. un 11. klases skolēni devās uz Balviem, lai iepazītos ar Valsts probācijas dienesta darbu. Tikšanās laikā VPD darbinieces Rita Bukša un Santa Kaļāne pastāstīja par dienesta darbības mērķiem un virzieniem. Jaunieši uzzināja, ka Valsts probācijas dienests nodibināts 2003. gadā un tā darbības mērķis ir veicināt sabiedrības drošību. Interesanta un pārdomas rosinājoša bija filma par dzīvi Cēsu audzināšanas iestādē, kur paši jaunieši analizēja savu dzīvi un iemeslus, kādēļ tur nonākuši. Filmas un PVD darbinieču stāstītā mērķis bija pārliecināt skolēnus nākotnē nekļūt par Valsts probācijas dienesta klientiem.

Brīvlaiks

Pasakainā nedēļa Balvos

Šoreiz skolēnu rudens brīvlaiks Balvu Bērnu un jauniešu centrā izvērtās pasakains, jo katru dienu bērni un jaunieši varēja izklaidēties un apgūt jaunas iemaņas dažādos pasakainos veidos.

Katru pēcpusdienu visas brīvdienas nedēļas garumā ikviens, kurš iegriezās Balvu Bērnu un jauniešu centrā, varēja iesaistīties dažāda veida aktivitātēs. Pirmdien uz "Pasakaini enerģisku deju stundu" aicināja studijas "Di – Dancers" vadītāja Dita Nipere, bet "Lego" pasaulē ielūkoties ļāva Edgars Dārznieks. Otrdien čaklo roku pulciņa vadītāja Inese Hmara kopā ar bērniem veidoja ūdensrozi no pasakas "Īkstīte", bet vēlāk improvizācijas teātra vadītāja Vija Birkova aicināja bērnus uz "Kļavu lapu jandāliņu".

Pārsteidz ar radošo ideju daudzveidību

Trešdienas rīts iesākās ar pirmsskolas un skolas vecuma bērnu un jauniešu radošo darbu, kas veidoti vizuāli plastiskās mākslas tehnikās, izstādes "Es no pasakas" atklāšanu, bet turpinājās ar radošajām darbnīcām. Konkursā piedalījās Bērzpils vidusskolas, Tilžas PII, Stacijas pamatskolas, Balvu pamatskolas, Balvu PII "Sienāzītis" un "Pīlādzītis", Baltinavas Kristīgās internātpamatskolas, Balvu Profesionālās un vispārīgizglītojošās vidusskolas audzēkņi un pedagogi.

Atklājot pasākumu, bērnus no Balvu pilsētas pirmsskolas izglītības iestādēm "Pīlādzītis" un "Sienāzītis", Stacijas pamatskolas un Balvu pamatskolas sagaidīja čaklā Ragoniņa (Gunita Prokofjeva), kura vispirms viņus mēģināja izdzenāt ar slotu kā rudens lapas, bet vēlāk cienāja ar konfektēm. Pēc izstādes darbu aplūkošanas pasākuma dalībnieki piedalījās radošajās darbnīcās. Kopā ar Agnesi Puļču viņi veidoja rudens gaismas lukturišus, kopā ar Ditu Niperi - pasaku tēlu gobelēnu, bet kopā ar Olitu Losevu no maziem ķirbišiem čaklie darboņi darināja mošķiņus ar krāsainiem spārniem un lielām acīm.

Žūrijas dalībnieces - Balvu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Iluta Mežule, Balvu Novada muzeja speciāliste Gaļina Gruzina un BBJC vadītāja Olita Loseva - atzina, ka vērtēt darbus bija ļoti grūti, jo ikviens no tiem bija uzslavas vērts. "Idejas un to attēlojums pierāda, ka cilvēku izdoma un radošums mūsu pusē ir varens. Ar ikvienu savu darbu ir jālepojas un jāuzdrošinās to rādīt plašākai publikai. Izstādes apmeklētājiem ļoti patika arī iesniegtie zīmējumi, kas šoreiz gan neatbilda nolikumam, bet ļoti uzrunāja skatītāju dvēseles," pēc izstādes darbu apskatīšanas atzina žūrijas dalībnieces. Tādēļ BBJC kolektīvs pateicas ikvienam skolēnam un pedagogam, kuri ieguldīja laiku un darbu, veidojot konkursa darbus.

1. vietu jaunākajā grupā no 4 līdz 10 gadiem individuālajā vērtējumā ieguva Signija Voiciša no Stacijas pamatskolas ar darbu "Mans draugs – Vinnijs Pūks" (pedagoģe Inga Voiciša), bet titulu "BBJC simpātija" saņēma Valērija Silineviča no PII "Pīlādzītis" par darbu "Eža brīnumnūjiņa" (pedagoģe Inese Svelpe). Grupu vērtējumā šajā vecuma grupā 1. vietu ieguva PII "Sienāzītis" bērnu darbs "Pelnrūšķīte" (pedagoģes S. Saviča un I. Voiciša), bet titulu "BBJC simpātija" - PII "Pīlādzītis" bērnu darbs "Ozols un beka" (skolotāja Inese Puka un Inta Zelča).

Vecuma grupā no 11 līdz 18 gadiem 1. vietu individuālajā vērtējumā piešķīra Stacijas pamatskolas skolniecei Ievai Vizulei par darbu "Sveiki, mani draugi" (skolotāja Inga Voiciša), bet grupu vērtējumā 1. vietu ieguva BPVV audzēkņi ar darbu "Es nāku no pasakas par Saules meitu" (skolotāji Daina Mediniece, Aigars Noviks), bet "BBJC simpātiju" balvu šajā vecuma grupā piešķīra Balvu pamatskolas 6. klases skolēnu darbam "Zelta gailītis" (skolotāja Larisa Berne) un BPVV skolēnu darbam "Es nāku no latviešu tautas pasakas" (skolotāji Daina Mediniece un Aigars Noviks). Šis darbs izpelnījās arī titulu "Latviskālais dvēseles darbs".

Dodas orientēšanās trasē

Ne mazāk lietderīgi un saistoši laiku pavadīt bija iespēja trešdienas pēcpusdienā, noklausoties Balvu novada sabiedriskās veselības speciālistes Ilzes Kozlovskas lekciju par higiēnas principiem un piedaloties skaistumkopšanas speciālistes Intas Ozolas meistarklasē "Rudens pasakaini brīnumainās pārvērtības". Diemžēl jauniešu atsaucība bija tik minimāla, ka šos pasākumus nācās atcelt. Toties Ditas Niperes mazajiem angļu valodas pulciņa dalībniekiem sarīkotā Helovīna ballīte guva atsaucību.

Saņem skatītāju simpātijas. Šis Balvu Profesionālās un vispārīgizglītojošās vidusskolas floristikas un kokapstrādes pulciņa darbs saņēma ne vien "BBJC simpātiju balvu", bet arī titulu "Latviskālais dvēseles darbs".

Lepojas. Apskatot izstādi, viens no darbiem, kas piesaistīja uzmanību, bija "Vinnijs Pūks un viņa draugi", ko darināja Balvu pamatskolas 3. e klases audzēkņi. Žūrija darbam, kas veidots no plastilīna bumbiņām, piešķīra 3. vietu.

Meklē aplēptos dārgumus. Dārgumu meklējumos Balvu parkā devās jaunie orientieristi. 1. vietu sacensībās izcīnīja Dita Keiša, 2. vietā ierindojās Matiss Grzibovskis, bet 3. vietu dalīja Ņikita Kokorevičs un Arvis Golubovs.

Helovīns – tas ir jautri! Ditas Niperes vadītajā angļu valodas nodarbībā mazuli tuvāk iepazīna angļu valodā runājošo tautu svētkus - Helovīnu.

Savukārt ceturtdien jaunatnes darba speciāliste Ināra Frolova aicināja skolēnus piedalīties orientēšanās sacensībās Balvu parkā un kopā ar orientēšanās pulciņa dalībniekiem izskriet maršrutu, meklējot tur izvietotos kontrolpunktus. Orientēšanās sacensībās piedalījās arī viens no aktīvākajiem orientēšanās pulciņa dalībniekiem Roberts Pavlovskis, kurš pastāstīja, ka oktobrī notikušajās nodarbībās jau daudz ko apguvis, piemēram, lasīt karti un leģendas. "Nesen piedalījāties sacensībās Lāča dārzā, Grāmatu svētkos izgājām arī labirintu pie Balvu Valsts ģimnāzijas," par sacensībām, kurās paguvus piedalīties šoruden, pastāstīja Roberts. Pūsis priecējās, ka nesen orientēšanās pulciņa vajadzībām nopirkti kompasī. Tagad viņš ar nepacietību gaida, kad varēs piedalīties "Orientēšanās naktī" Žiguros.

Lappusi sagatavoja I. Tušinska

Jaunumi

Pieaug pacientu iemaksu parādi Latvijā, arī Balvu slimnīcā

Jau rakstījām, ka SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība" veiksmīgi nomaksājusi nodokļus, atbrīvojoties no parādu nastas, un turpina izaugsmi, attīstot veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību. Taču finansiālajā jomā problēmu tomēr netrūkst. Slimnīcu apvienības izaugsmi var bremzēt pacientu iemaksu parāds, kas tikai pieaug.

Kopējā pacientu parāda summa sasniedz vairāk nekā 58 tūkstošus eiro, kas ir par 10 tūkstošiem eiro vairāk, nekā šajā laikā pērn. Slimnīcu apvienības valdes priekšsēdētājs M. Zeitmanis uzsver, ka nesamaksātās pacientu iemaksas palielinās par pacientu vizītēm pie ambulatorajiem speciālistiem, uzņemšanas nodaļās, kā arī par ārstēšanos stacionārā. Viņaprāt, parādu pieaugums liek domāt par ļaunprātīgu nemaksāšanu. Savukārt slimnīcu apvienības izpilddirektore E. Smirnova atzīst, ka visā Latvijā ir tendence palielināties iedzīvotāju parādiem par slimnīcu pakalpojumiem. Izteikti pieaug pacientu iemaksu parāds. Vēl pērnajā rudenī slimnīcu apvienībai tas bija 40 tūkstoši eiro, bet gada laikā summa palielinājusies par 10 tūkstošiem. Izpilddirektore teic, ka, protams, negribas nodot parādu piedzinēju rokās cilvēkus, kuriem ir veselības problēmas un kuri izmantojuši medicīnas pakalpojumus. Tas nebūtu gluži ētiski. Taču slimnīcās *izsijās* visu pacientu - parādnieku - datus, atsiļājot ļaunprātīgos nemaksātājus. Kaut vai pacientus alkoholiķus, cilvēkus, kuri strādā un gūst regulārus ienākumus, parādniekus, kuri apzināti nav samaksājuši. Šādus cilvēkus nodos parādu piedziņai tiesai.

Dzīvī ir situācijas, kad, pēkšņi saslīkstot, slimnīcā nogādātajiem pacientiem līdzī nav naudas. Tas ir pašsaprotami. Tad naudu atnes piederīgie, draugi vai paziņas, un pacients par slimnīcas pakalpojumu samaksā, izrakstoties no tās. Ja pacientam nav naudas un viņš nevar samaksāt uzreiz, slimnīcā izraksta parādzīmi, un tad ir iespēja parādu samaksāt pēc nedēļas vai divām. E. Smirnova atzīst, ka parādi galvenokārt veidojas, sakrājoties parādzīmēm, kas daudziem tā arī liek nenomaksāties. Ir grupa pacientu, kuri slimnīcā nokļūst alkohola reibumā ar traumām, epilepsijas lēkmēm un tamlīdzīgi. Tiklīdz viņiem veselība uzlabojas, daudzi šādi pacienti pieceļas un slimnīcu atstāj patvaļīgi, aizmirstot arī par maksājumiem.

Mainījusies jauno ārstu nostāja

No karjeras dienu pasākuma Rīgā slimnīcu apvienības izpilddirektore atgriezies ļoti pacilātā noskaņojumā. Šī diena bija iespēja slimnīcu vadītājiem redzēt un aprunāties ar jaunajiem speciālistiem – nākamajiem ārstiem. Evu Smirnovu pārsteigusi atziņa, ka krasi mainījusies jauno ārstu nostāja savas nākamās darbavietas izvēlē. Ja vēl pirms četriem gadiem gandrīz neviens sava darba perspektīvu nevēlējās saistīt ar laukiem un no galvaspilsētas attālām medicīnas iestādēm, tad tagad ir citāda nostāja. Izpilddirektore stāsta, ka rezidenti vai pēdējā kursa studenti, kuriem Balvi ir dzimtā puse, kuri te auguši un skolojušies, izteikuši vēlmi atgriezties un strādāt

Valdes priekšsēdētāja nostāja. SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības" valdes priekšsēdētājs M. Zeitmanis apliecina, ka valde uzklaua ikvienu ierosinājumu, lai nākotnē reģiona iedzīvotāji saņemtu plašu un kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu klāstu. Diemžēl šo procesu var bremzēt pacientu parādi. Valdes priekšsēdētāja nostāja, ka izvērtēs visu pacientu parādnieku reģistru un apsver iespēju vērsties ar parādu piedziņu tiesā, bet ļaunprātīgas nemaksāšanas gadījumā parādniekiem atteikt plānveida medicīnisko palīdzību.

Parādi veidojas, atzīst izpilddirektore, jo, viņaprāt, valstī noteiktā pacienta iemaksa slimnīcās tomēr ir daudz par augstu. Pacientiem par katru slimnīcā pavadīto diennakti, sākot no otrās, jāmaksā 13,52 eiro. Ambulatorā pacienta iemaksa ir 4,27 eiro. E. Smirnova pauz cerību, ka ar nākamo gadu valsts veselības jomai budžetā tomēr atradīs pienācīgāku finansējumu un pacienta iemaksas maksājums tādēļ varētu samazināties.

Iedzīvotājus, kuriem patiešām ir finansiāla rakstura grūtības, izpilddirektore aicina droši griezties sociālajos dienestos, lai saņemtu trūcīgās personas statusu. Šis statuss dod tiesības saņemt slimnīcas pakalpojumus pilnīgi bez maksas.

patstāvīgi. Jaunie speciālisti gan vēl ir rezidenti un meklē īsto ceļu medicīnas jomās, taču par iespēju strādāt Balvos izteikušies: pediatre, lora, kura dzīvesbiedre ir ginekoloģe, arī patologānatomē. "Šovasar jaunajiem speciālistiem mūsu slimnīcās varēs piedāvāt prakses vietas. Kad viņi būs reģistrējušies kā ārsti, varēs turpināt strādāt kāda mūsu ārsta speciālista vadībā," prognozē E. Smirnova.

Ar novembri Balvu slimnīcā daktera Sorokina vadībā darbu uzsāks jaunais ķirurgs rezidents Vjačeslavs Simonovs. Viņš ir rīdzinieks, kurš sākumā brauks tikai uz dežūrām un iepazīs Balvu slimnīcu un tās darbu.

Aicina pieteikties starptautiskam pētījumam

Iedzīvotājus aicina iesaistīties starptautiskā pētījumā, kura laikā bez maksas ārstēs venozās atrofiskās čūlas.

Dr. Mauriņa Vēnu klīnikas speciālisti informē, ka tas ir zinātnisks projekts, kurā, apzinot pacientu problēmas, piedāvā jaunākās trofisko čūlu ārstēšanas metodes. Turklāt ārstēšanā var piedalīties ikviens Latvijas iedzīvotājs, kuram ir nedzīstoša brūce uz apakšstilba, lielāka par 4cm², bet mazāka par 60cm². Ja pacients atbildis visiem pētījuma nosacījumiem, iespēja piedalīties pētījumā, ieskaitot pirmo vizīti pie ārsta, ir pilnīgi bez maksas. Vienlaikus šāds pētījums trofisko čūlu ārstēšanā notiek arī Igaunijā, Ukrainā un Vācijā.

Lai nodrošinātu lielāku sabiedrības informētību par pētījumu un iespēju tajā piedalīties, pieteikties ārstēšanai var gan Dr. Mauriņa klīnikā Rīgā, gan arī flebologu izbraukuma konsultācijās Latvijas

novados. Sarakstu meklēt elektroniskā medija portālā.

Mediķi skaidro, ka venozā trofiskā čūla ir nedzīstoša brūce uz apakšstilba. Visbiežāk tā rodas padzīvojušiem cilvēkiem. Tradicionāli sākas ar mazu brūcīti, ko pacients parasti mēģina ārstēt pats, izmantojot ziedes, tautas medicīnas līdzekļus un tamlīdzīgi. Taču atrofiskās čūlas nesadzīst, un cilvēka dzīves kvalitāte pasliktinās. Brūcīte kļūst arvien lielāka, struto, kāja pietūkst, var izjust pat ļoti stipras sāpes. Jo lielākas ir šīs čūlas, jo grūtāk ārstējam. No visiem pacientiem, kuri ierodas pie ārsta ar sūdzībām par nedzīstošām brūcēm uz kāju apakšstilbiem, venozās trofiskās čūlas konstatē aptuveni 70% gadījumos. Ārsti sastop pacientus, kuri ar šīm nedzīstošām brūcēm cenšas sadzīvot pat gadiem.

Vairāk par pieteikšanos un pētījumu var uzzināt, zvanot uz Dr. Mauriņa Vēnu klīnikas reģistratūru Rīgā pa tālr. 67374747.

Meklējam atbildi

Vai par dežūrām maksā lielu naudu?

Darbā uz Balvu slimnīcu tagad brauc ārsti no tālienes. Brauc no Rīgas, Valmieras, pat Ventspils. Vai tiesa, ka par vienu dežūru viņiem maksā ļoti lielu atalgojumu. Kāds tas ir? Vai šiem ārstiem kompensē arī ceļa izdevumus?

Atbild Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības izpilddirektore EVA SMIRNOVA.

-Atbildi paturēšu kā komercnoslēpumu, jo drīkstu to neatklāt. Uzskatu, ka ārstiem maksā adekvātu atalgojumu viņu ieguldītajam darbam, taču konkrētas summas nesaukšu. Katrā ziņā summas nebūt nav kosmiskas. Kurš ļoti vēlas noskaidrot šo jautājumu, lai uzrunā ārstus pats un pajautā, cik viņi pelna. Katrā ziņā visiem ārstiem, vai viņš brauc no tālienes, vai ir vietējais - balvenietis, samaksa par dežūru ir vienāda. Ar ceļa izdevumiem ir dažādi – pēc vienošanās. Dažreiz braucienus var apvienot ar pacientu pārveidājumiem. Katrā ziņā cenšamies ar dažādiem nosacījumiem piesaistīt jaunus ārstus, lai iedzīvotāji nepaliktu bez ārstiem speciālistiem. Mans viedoklis ir, ka mūsu iedzīvotājiem nevajadzētu satraukties, cik daudz mēs maksājam, piemēram, anesteziologam, bet gan, lai Balvu slimnīcā būtu un strādātu patiešām labs anesteziologs, kurš pacientam būtu pieejams vajadzīgajā brīdī.

Kas tie par korķiem ausī?

"Man pēkšņi pasliktinājās dzirde. Jūtu, ka viena auss kļuvusi tāda kā aizbāzta, bet nesāp. Iedomājos, ka tas varētu būt sēra korķis, jo kādreiz tāda problēma jau bija. Kāpēc šie korķi veidojas un ko darīt?"

Otolaringoloģe DACE SNIPPE skaidro, ka, sēram kopā ar nolobījušos ādas virskārtu un putekļiem radot nosprostošumu auss kanālā, rodas sēra korķis un līdz ar to arī gaisa un skaņas necaurejamība. Pirmais signāls par korķi var būt auss aizkrišana pēc dušas, jo mitrumā sēra korķis piebriest un pēc laika atkal izžūst. Nepatīkamie simptomi ir līdzīgi citām ausu slimībām. Cilvēks pats šo problēmu nevar atklāt, jo no ārpusē bez īpašiem instrumentiem nekas nav redzams. Noteikti jāgriežas pie otolaringologa, lai noteiktu īsto diagnozi. Sēra korķi visbiežāk izņem ar skalošanas metodi, izmantojot speciālu šļirci. Ārsti to izņem arī ar speciālu instrumentu – neasu āķi. Ne vienmēr sēra korķi izdodas izņemt uzreiz un ātri. Šo procedūru veic arī ģimenes ārstu praksēs medmāsas.

Īsumā

Balvu slimnīcā strādā jauni ārsti

Oktoberi sākuši strādāt vairāki jauni ārsti, kuru pakalpojumus saņem Balvu slimnīcas pacienti. Strādājošo kolektīvam pievienojušies anesteziologi- reanimatologi, nefrologs un neirologs.

Ar oktobri dežūrārstu darba režīmā reanimācijas nodaļā Balvos strādā trīs anesteziologi - Igors Bobrovs, Valdis Reinerts un Ligita Zepa. Decembrī, iespējams, ārstu komandai pievienosies vēl ceturtais jaunais anesteziologs. Dakteris Bobrovs ir atrasts caur Specializētās medicīnas centru un uz dežūrām Balvos brauc no Rīgas. Dakteris Reinerts strādā Valmieras slimnīcā, bet daktere Zepa no Rēzeknes ir ne vien anestezioloģe, bet arī sertificēta nefroloģe (nieru speciāliste), un pacientus Balvos pieņem reizi mēnesī. Anesteziologi Balvos sastopami katrs aptuveni četras reizes mēnesī.

Ar septembri no Rēzeknes uz Balviem brauc un pacientus konsultē arī jauns neirologs Samuils Noviks. Viņu pacienti var sastapt reizi nedēļā. Visu novadu iedzīvotāji tagad var izmantot arī iespēju izmērīt kaulu blīvumu ar osteodensitometriju iekārtu Gulbenē. Tas ir valsts apmaksāts pakalpojums par pacienta iemaksu 2,85 eiro. Rindu šobrīd, kā zināja teikt izpilddirektore, praktiski nav. Osteodensitometriju izdara pēc ārsta speciālista nosūtījuma gadījumos, kad pacientam to uzskata par nepieciešamu.

Dakteris Ignatovs slimnīcā vairs nestrādā

Kopš septembra vidus pārtrauktas darba attiecības ar ārstu anesteziologu Vitāliju Ignatovu pēc abu pušu – darba devēja un darba ņēmēja - vienošanās. Izpilddirektora komentārs: "Acimredzot abas puses bijām nogurušas, tādēļ nonācām pie šāda lēmuma. Dakterim patiešām bija liela slodze un viņam darbā bija nopietnas problēmas."

Slimnīcā pieaug pacientu plūsma

Pieaug pacientu plūsma Balvu slimnīcas nodaļās. Terapijas nodaļa ir pilna - aizņemtas 36 gultas. Tagad, vēlā rudenī, krasi palielinājies plaušu slimnieku skaits. Pēc pieredzes zināms, ka lielākais ārstējamo pieplūdums parasti ir martā, aprīlī, siena laikā cilvēki neatļaujās slimot, bet uz rudens pusi šī likne atkal iet uz augšu.

Kādos kabinetos

Laiks ir vērtība, kas visiem pienākas vienādi: 24 stundas diennaktī. Un papildus to sev nevar nopirkt pat miljoniem. Tāpēc tikai no katra paša atkarīgs, kur to liekam un cik prasmīgi izmantojam. Laiks – tās ir vismaz 8 darba stundas dienā, kurās, atkarībā no konkrētās iestādes specifikas un uzdevumiem, darām to, kas nepieciešams. Tur ir vieta apspriedēm, dokumentu mapēm, datoriem, arī smaržīgai kafijai un puķēm. “Vaduguns” nolēma apciemot dažādu priekšnieku kabinetus, lai uzzinātu, kā tur izskatās un kā jūtas paši saimnieki. Jo kabinets – tas ir ne tikai darba krēsls un galds, tā vienam otram ir vai visa dzīve. Kabinets – tā ir katras iestādes vizītkarte.

Šoreiz ciemojamies Balvu novada iestāžu priekšnieku darbistabās, bet turpinājums būs arī pie Baltinavas, Rugāju un Viļakas novadu ļaudīm. Un ne tikai kabinetos, kas iekārtoti par budžeta līdzekļu naudu. Ieskatīsimies arī privāto uzņēmumu vadītāju darbavietās.

Patik strādāt sakārtotās telpās.

Ieejot Balvu novada domes priekšsēdētāja Andra Kazinovska darba kabinetā, pretī vēdi koka smarža. Izrādās, pavisam nesen priekšnieka kabinets piedzīvojis patikamas pārvērtības, kuras novada vadītāja atvaļinājuma laikā noorganizējuši kolēģi. “Atnācu no atvaļinājuma un, lūk, kādu pārsteigumu saņēmu. Kabinetā izlīmētas jaunas tapetes, iegādātas tumšas krāsas žalūzijas, noņemts vecais, savu laiku jau nokalpojušais paklājs un radiatori paslēpti aiz skaista, dekoratīva koka

Foto - A.Kirsanovs

režģa. Pēdējo reizi šis kabinets remontu piedzīvojis pirms vairāk nekā desmit gadiem, kad šeit vēl strādāja Regīna Kuļša,” stāsta novada vadītājs. Viņš atklāj, ka sākumā bija grūti pierast pie kontrastējoši tumšajām žalūzijām, kas izceļas uz gaišā sienu fona, taču nu jau šķiet, ka tā arī jābūt. Jautāts, kas ir vērtīgākais darba kabinetā, Andris Kazinovskis bez ilgas apdomāšanās teic, ka tā noteikti ir Dievmātes svētbildīte no Medžugorjes, kuru viņš pats atvedis no pirmā latviešu brauciena uz šo svētvietu. “Viss pārējais, kas atrodas manā darba telpā – kausi, diplomi, suvenīri – ir pasaulīgas lietas,” teic novada priekšnieks. Pēdējā laikā viņam ļoti daudz laika sanāk pavadīt ārpus kabineta telpām, jo regulāri jādodas izbraucienos gan pa novadu, gan ārpus tā. A.Kazinovskis piekrīt, ka kabinets raksturo cilvēku, turklāt viņš pamanījis, ka sakārtotās telpās arī domas kļūst daudz sakārtotākas un cilvēku uzvedība kļūst daudz solidāka, nekā pavisā, noplukušā darba telpā.

Foto - Z.Logina

Šeit patik viss! Tā par savu darba kabinetu saka Balvu Kultūras un atpūtas centra direktore Anita Strapcāne. Viņai šis kabinets ir tik ilgi, cik viņa šeit strādā - jau astoto gadu. Anita atceras, kā labi cilvēki - Vilis Pužulis un Pēteris Igaunis - ar savam prasmēm un iemaņām dāvinājuši kabineta remontu, kas joprojām saglabājis radoši oranžo toni. “Pati pirkto aizkarus, pati iekārtoju un pārkārtoju,” neslēpj Anita. Viņa atklāj, ka pēdējos gados to gan vairs nedara, jo dēla Sanda draugi, kas ir arī viņas draugi, pēc kādas iestādes likvidācijas uz Balviem atveduši dāvanu - lielu rakstāmgaldu un ērtu krēslu. “Esmu sajūsmā! Sēžu pie šī galda un jūtos ļoti labi! Tam ir daudz atvilktnu, tas ir liels, masīvs, otru tādu nezinu!” priecājas direktore. Anita atzīst, ka mēdz apaugt ar lietām, un kabinetā uzkrājas grāmatas, kurās jāmeklē vārdi runām, suvenīri, ko dāvina viesi, arī diplomi, fotogrāfijas un, protams, darba dokumentu mapes. Reizi gadā gan viņa visu savu bagātību mēdz pārveidēt, sakārtot. “Atzišos, kaut ko izmest man ir ļoti grūti!” piebilst Anita. Viņa kabinetā pavada ne tikai lielāko daļu savas darba dienas, un tas ir vairāk nekā mājās, bet mēdz šeit iegriezties gan sešos rītā, ja darba ir daudz, gan palikt vēl vakaros. Ja ieskrien prātā doma, - nez, nodzēsu vakar svecīti? – Anita ceļas un iet uz darbu kaut vienos naktī. Viņai patīk, ka no dzīvokļa loga redzamas gaismiņas namā, ka viņa var ātri aiziet, atslēgt vai aizslēgt iestādes durvis. Mīļākās lietas kabinetā ir kolēģu fotogrāfijas, kolāžas no dažādiem darba vai atpūtas brīžiem. “Atveru kabineta durvis un vienmēr esmu laimīga, redzot visu, kas šeit atrodas - priecē saulainā Astras glezna, atziņas, kas man visapkārt... jā, arī uz durvīm. Tās pārsteidz katru, kurš ienāk un aiziet, un katrs paņem līdz kādu dzīves gudrību. Man pašai mīļākā ir Ineses Zanderes atziņa: “Mammai nav jākalpo saviem bērniem. Mammai ir jābūt tādai, kuru bērni var apbrīnot. Viņai ar pilnu atdevi jādzīvo sava dzīve,” pārdomās dalās Anita Strapcāne.

Foto - A.Kirsanovs

Visdārgākā ir glezna.

“Pansionāta “Balvi” direktore Janas Komane kabinetā kosmētiskais remonts veikts pirms aptuveni četriem gadiem. Iekārtojot kabinetu, pensionāta direktorei bija svarīgi, lai tas ir ērts un funkcionāls, piemēram, lai tajā varētu iebraukt ar invalīdu ratiņiem. Runājot par visdārgāko priekšmetu iekārtojumā, J.Komane neminstoties min Annas Murašovas gleznu, kas pasūtīta speciāli viņai kā pensionāta darbinieku dāvana, stājoties direktores amatā. Savukārt naudas izteiksmē, neskaitot

datoru, visdārgākais varētu būt darba galds, kas izmaksāja aptuveni 150 latus un bija vienīgā mēbele, ko iegādājās speciāli viņai, pārceļoties uz šo kabinetu. “Man ir ļoti svarīgi, lai galds būtu ar lielu darba virsmu,” apgalvo pensionāta direktore. Savukārt skaistās orhidejas un citi augi dāvināti dažādās nozīmīgās svinību reizēs. Savā kabinetā J.Komane pavada diezgan daudz laika - te strādā ar dokumentiem, pieņem apmeklētājus, šeit notiek arī darbinieku sanāksmes.

Sievišķīgi un funkcionāli. Balvu Valsts ģimnāzijas direktore Ineses Paideres kabineta iekārtojumā, kurā viņa pavada darba dienas lielāko daļu, nenoliedzami jūtams sievietes pieskāriens. Pēdējo reizi kosmētiskais remonts šajā telpā veikts 2011.gada rudens sākumā un kabinets līdz galam sakārtots divos mēnešos kopš jaunās direktores stāšanās amatā. Šogad skolas renovācijas laikā direktore iemīloto violeto sienu krāsu nomainīja gaišs persiku tonis, ko akcentē uz šokolādes brūna fona uzgleznots ziedošs Japānas ķirša zars, kas simbolizē sievišķību, jaunību, augšanu un attīstību. Sākumā kabinetā bija tikai rakstāmgalds un skapis, vēlāk direktore telpu papildināja ar diviem atpūtas krēsliem un žurnālu galdiņu, tādējādi sadalot to divās - darba un atpūtas - zonās. Naudas izteiksmē visdārgākā kabinetā, iespējams, ir datortehnika, kaut gan tā ir veca. Savukārt visās citās izteiksmēs direktorei visdārgākās ir mapes ar skolas galvenajiem normatīvajiem aktiem, bet sirdij vismīļākā - sienas niša, kurā izvietotas fotogrāfijas ar nozīmīgākajiem skolā piedzīvotajiem brīžiem.

Foto - Z.Logina

sēž priekšnieki?

Foto - M.Sprudzāne

Patik gaišas mēbeles. SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra" Balvu nodaļas vadītāja Ivara Logina darba telpa ir plaša un gaiša, iekārtota, apvienojot divas darbstabas. Pirmie remontdarbi notika 2011.gada beigās. Pēc tam, remontējot gaiteni, priekšnieka kabinetam pieplūsoja klāt vēl 7 metrus no tā. Ivaram patīk gaiša darbistaba un gaišas mēbeles, un kabinets iekārtots pēc viņa izdomas. Te ir dokumentu skapji, liels galds, pie kura var sapulcēties lauku konsultanti uz apspriedēm, ir arī kafijas automāts un televizors. Priekšnieks saka, ka tālrādi ieslēdz, lai uzzinātu aktuālākos jaunumus, un viņam patīk strādāt fona troksnī. Zaļos kabineta augus kopj pats saimnieks, jo šajā iestādē nav apkopējas. Pie sienas aiz priekšnieka galda - liela glezna ar diviem zirgiem. Ivars to nopircis tepat Balvos, jo gribējies dzīvnieku akcentu.

Pati dārgākā kabinetā, pēc vadītāja uzskata, noteikti ir informācija. Papīra izdrukas, ja pazustu, būtu atjaunojamas, bet datorā glabātie dokumenti būtu neatgriezeniski zuduši, ja kas tāds notiktu. Ikdienā Ivara Logina oficiālais darba režīms ir no pulksten 8.30 līdz 17. Taču viņa darba laiks atkarīgs no darāmo darbu apjoma un steidzamības. Projektu laikā gaisma vadītāja kabinetā deg arī līdz pusnaktij.

Foto - M.Sprudzāne

Atvērtā tipa kabinets. SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības" izpilddirektore Evas Smirnovas kabinets ir pavisam jauns – iekārtots pērnajā vasarā. Pēc slimnīcas telpu renovācijas vadība attapās, ka administrācijai savu telpu nemaz nav. Galvenajai ārstei iekārtoja kabinetu bijušo komunikāciju telpā, bet izpilddirektorei - gaiteni, norobežojot ar stikla sienu. Pati viņa atzīst: "Man ir ļoti veiksmīga vieta. Slimnīcā notikumi rit ik minūti, un no sava kabineta redzu pacientu plūsmu uz nodaļām. Tas ļauj saprast, kas notiek slimnīcā ikdienā un kāda tā ir." Kabinets ir visai askētisks - neliels skapis, galds, drēbju pakaramais, puķes, kas uzdāvinātas pēc renovācijas, starp kurām orhideja zied joprojām. Starp mantām par dārgāko un ērtāko Eva uzskata balto, miksto ādas dīvāniņu, ko slimnīca savulaik nopirka ar veikala atlaidi par 200 latiem. Bet sirdij vistuvākās ir fotogrāfijas no svinīgā renovētās slimnīcas atklāšanas pasākuma, sevišķi zelta fonds - bijušie slimnīcas ārsti.

Izpilddirektore ikdienā strādā arī Gulbenes slimnīcā, tādēļ Balvos savā kabinetā viņa ikdienā pavada aptuveni divas stundas – stundu rītā un stundu pēcpusdienā. Eva saka, ka kabinets pilnībā atbilst viņas būtībai. Mazliet slikti tikai, ka nevar uzkrāsot lūpas, jo aiz lielajām stikla durvīm viņa ir kā uz delnas - visi viņu redz.

Foto - Z.Logina

Patik ziedi un saules gaisma. Balvu Sporta skolas direktore Ludmila Beļikova pārļaiž acis savam darba kabinetam un atceras, kāds bija sākums šeit, ienākot tālajā 1999.gadā. Iepriekšējais kabinets Balvos, Partizānu ielā 16, pie sporta zāles bija uzteikts, jo pilsēta un rajons dalīja ne tikai telpas... Toreizējais Izglītības pārvaldes vadītājs Augusts Voika atveda direktori uz šo vietu pie Balvu ezera, kur atradās airēšanas bāze, un teica: "Varbūt šeit?" Māja bija ar izdauzītiem logiem, ieaugusi nātrēs... Ludmila teica 'jā', un kopīgiem spēkiem ķērās pie darba, pirmo uzliekot jumtu. Tad tapa trīs kabineti, vēlāk daudz maz patīkamu izskatu ieguva arī šis, kur viņa atrodas patlaban. Direktore kabinetā ir viņas mīļo meitu Viktorijas Nikas un Rimmas fotogrāfijas, pie sienas - vīra gatavotā puzzle, kuru viņš licis, vēl auklējot jaunāko meitu, un ziedi. "Man par katru augu ir savs stāsts. Lūk, šim gumijkokam pirms 15 gadiem vēl vecajā vietā nolauzu vienu lapiņu un ieliku ūdenī. Nu izaudzis tik liels, ka aizņem pusi kabineta. Šis augs nāk no Aluštas, kur mēs bieži braucām uz treniņnometnēm, bet naudas koks ir kaprīzs - tam jāaug vienā vietā, pat grozīt nedrīkst," stāsta Ludmila. Viņa neslēpj, ka krēsli pie garā galda ir vēl no izglītības pārvaldes 70-tajos gados atvesti. Tie ir stabili, koka, bet jau pārvilkti ar citu audumu un pārkrāsoti. Ludmilai patīk lietas ar vēsturi, ar savu stāstu. Jauna šajā kabinetā ir tikai violeti nokrāsotā kolonna, izbīdījums sienas stūrī, kas noslēpis vecu krāsni, jo sapnis par kamīnu tā arī nav piepildījies. "Taču domās vecā krāsns mani silda tāpat kā tajos tālajos gados, kad to kurinājām. Silda arī saulīte aiz loga un labi cilvēki, kuri šeit ienāk," saka Ludmila. Viņa pieved pie kāda stūriņa, uz kura ir svecīte Latvijas karoga krāsās, grāmata par Soču Olimpiādi, kurā Balvi sagaidīja savu olimpieti Arvi Vilka, nākotnes Balvu stadiona vizija un viņas pirmo audzēkņu fotokolāža, kuru saņēma dāvanā skolas jubilejā. Šeit redzami mani sapņi, mana pagātne un nākotne," atzīst Ludmila Beļikova.

Foto - A.Ločmelis

Gleznu neatdos nevienam! Valsts policijas Balvu iecirkņa priekšnieks DZINTARS ČERBAKOVS atbildīgos amata pienākumus pilda kopš 2008.gada 1.jūlija. Šajā laikā darba kabinets nav piedzīvojis nedz interjera dizaina izmaiņas, nedz arī mainījies mēbeļu izkārtojums. Savukārt vērienīgāki remontdarbi notika tūkstošgades mijā – pirms aptuveni 14 gadiem, kad toreizējās Balvu rajona policijas pārvaldes priekšnieks bija Pēteris Baškers, savukārt Dz.Čerbakovs strādāja par Kriminālpolicijas priekšnieka vietnieku ekonomisko noziegumu atklāšanā. Balvu iecirkņa priekšnieks gan atzīst, ka darba kabinets apmierina, tajā tradicionālo piecminūšu laikā vietas pietiek arī iecirkņa kolēģiem. Vienīgais, ko vēlētos, ir papildus telpa, kas kalpotu kā atpūtas stūrītis no ikdienas darba pienākumiem.

Taujāts, par kuru no kabinetā redzamajām mantām tās pirkuma brīdī nācās atdot vislielāko naudas žūksni, Dz.Čerbakovs stāsta, ka dārgākā droši vien ir datortehnika. Balvu iecirkņa priekšnieks gan piebilst, ka, gadiem ejot, tās vērtība, domājams, vairs nav tik liela, kā sākotnēji. Savukārt mīļākā lieta kabinetā ir mākslinieces Annas Murašovas glezna, kas novietota pie sienas pretī Dz.Čerbakova darba galdam. "Gleznu uzdāvināja kolēģi, kad dienesta pienākumus devos pildīt uz Gulbeni. Kad darba posms Gulbenē noslēdzās un atgriezos atpakaļ Balvos, mākslas darbu kaimiņpilsētā, protams, neatstāju. Tā man ir mīļa piemiņa no kolēģiem, kuri ar labiem ceļa vārdiem pavādīja uz Gulbeni un vēl ar labākiem vārdiem sagaidīja atpakaļ Balvos. Kad sirmā vecumā dienesta gaitas beigšu, gleznu noteikti ņemšu sev līdzi un nevienam neatstāšu!" smejojot stāsta Dz.Čerbakovs.

Jāpiebilst, ka kabinetā atrodas arī televizors, kas, kā stāsta Balvu iecirkņa priekšnieks, dažkārt kalpo fona troksnim - ieslēgts kāds mūzikas kanāls vai ziņu pārraide. Reizēm arī pazīstamais televīzijas kanāls par dzīvniekiem "Animal Planet", ko varētu skaidrot ar Dz.Čerbakova zinātniskajām interesēm, jo Balvu iecirkņa priekšnieks pēc pirmās iegūtās izglītības ir biologs, ķīmiķis. Savukārt attēlā Balvu policijas priekšnieks redzams iegūto kausu fonā, kas ir kolektīva nopelns. Dažkārt Dz.Čerbakovs prāto, ka kausus varētu salikt stendos koridorā, lai tos varētu apskatīt ikviens cilvēks. Tiesa, šīs idejas realizēšana pašlaik atduras pret ierobežotajiem finanšu līdzekļiem un par to jādomā nākotnē.

Lūk, kas viņus raksturo:

- Anita Strapcāne dažreiz kabineta durvis ver arī pusnaktī.
- Ludmilai Beļikovai ir savs stāsts par katru zaļo augu. 15-gadīgais gumijkok apdzīvo pusi kabineta.
- Janai Komanei visdārgākā ir Balvu mākslinieces Murašovas glezna.
- Ineses Paideres sirdij vismīļākā ir sienas niša ar fotobildēm.
- Ivars Logins uzvāra kafiju un klausās ziņas.
- Evai Smirnovai patīk atvērtā tipa kabinets – tā viņa redz pacientu plūsmu uz nodaļām.
- Andrim Kazinovskim patīk kolēģu sarūpētais pārsteigums un viņš jau ir apradis ar tumšajām žālūzijām.
- Dzintaram Čerbakovam televizora fona troksni patīk pārraides par dzīvniekiem.

Laikam tāpēc, ka viņš pēc izglītības ir arī biologs, ķīmiķis.

Apsveicam!

Viens otru atrada portālā "draugiem.lv"

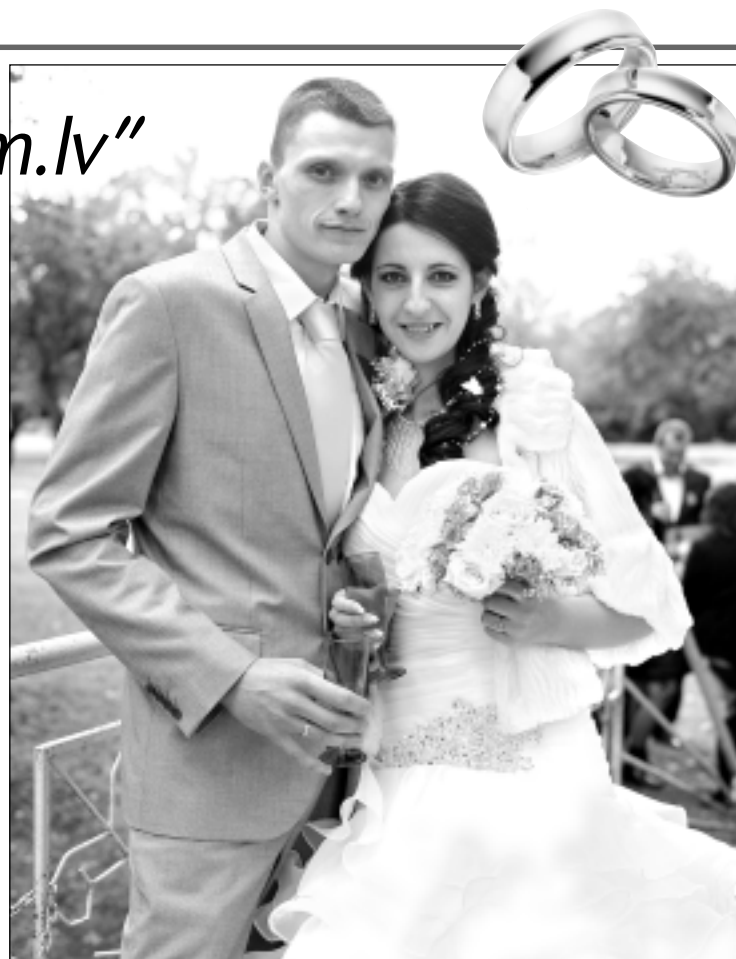
27.septembrī Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļā viens otram "Jā" vārdu teica balveniete JEĻENA KĀRKLIŅA un viņācēnietis VJAČESLAVS BOGDANOVVS. Jauno pāri dzīvē ievadīja Jeļenas māsa Viktorija Mihejeva un māsas draugs Mihails Lopato.

Lai cik tas interesanti arī nešķīstu, abu kaimiņpilsētu jaunieši viens otru atrada portālā "draugiem.lv". Sākās viss ar neskaitāmām vēstulēm, kurās Jeļena un Vjačeslavs viens par otru centās uzzināt pēc iespējas vairāk, bet beidzās ar skaistām un emociju pārpilnām kāzām, kurās saule mijās ar lietu. Taču, kā atzīst jaunlaulātie, smalkais lietutiņš nemaz netraucēja no sirds izbaudīt skaisto dienu un visu pārējo, ko tā sniedza.

Pēc sirsnīgās laulību ceremonijas dzimtsarakstu nodaļā jaunais pāris ar kāzu viesiem un visburvīgo kāzu vadītāju Mariju Duļbinsku devās uz Lāča dārzu, kur visi kopā par godu jaunajai sievai un vīram pacēla pirmo šampanieša glāzi. Taču ar to viss nebeidzās – pēc tam Jeļena un Vjačeslavs izbrauca septiņus dzīves tiltus, pie Balupes tilta margām pieslēdza piekaramo atslēgu ar abu vārdiem un upē iemeta naudu – uz laimi! Jeļena stāsta, ka kāzu dienā viņiem ar Vjačeslavu bija sarūpēti vairāki pārbaudījumi un uzdevumi: "Rakstījām un dedzinājām savus grēkus, metam upē rozes un kā jaunā sieva un vīrs pat iepirkāmies Kubulu veikalā. Mūsu pirmais kopīgais pirkums bija sāls un cukurs – lai ģimenē nebūtu strīdu, bet salda dzīve," atminoties kāzu dienas spilgtākos notikumus, teic Jeļena.

Kāzu svinības notika Stāmerienas viesu namā "Sonāte", uz kuru visi devās pēc jaunā pāra skaistā izbrauciena ar zirgiem pa Stāmerienas koku aleju. Kad pulkstenis pusnaktī nosita divpadsmito stundu, Jeļenu un Vjačeslavu nu jau oficiāli pasludināja par vīru un sievu, bet viņu vietu mičošanā ieņēma jaunā pāra liecinieki. Tad tikai atlika ballēties un svinēt šo skaisto notikumu līdz pat rīta ausmiņai.

Kopš Jeļenas un Vjačeslava kāzu dienas jau pagājis mēnesis. Jautāti, kā tagad abi jūtas, viņi nevilcinoties atbild, ka ir paši laimīgākie vīrs un sieva! Un kā nu ne, ja abu izsapņotā kāzu dienu aizvadīta tieši tā, kā abi vēlējās.

Tagad vīrs un sieva!

27.septembrī Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļā gredzenus mija balveniete IVITA SALMANE un cēsinieks ANDRIS FREIMANIS. Jauno pāri dzīvē ievadīja Evija un Jēkabs Vinciuni.

Ivitas un Andra dzīves ceļi pavisam nejauši, bet liktenīgi krustojās pirms diviem gadiem. Andris bija ieradies Rīgā un apmaldījās Vecrīgas ielā. Nevarēdams saviem spēkiem atrast vajadzīgo adresi, viņš vērsās pēc palīdzības pie garāmgājējiem un... satika Ivitu, kura izpalīdzēja un parādīja, kur atrast meklēto. Drošības labad Andris vēl pajautāja Ivitas telefona numuru - ja nu gadījumā tomēr neizdodas atrast īsto māju. Todien viņš izpalīdzīgajai jaunietei vairs nepiezvanīja, bet pēc pāris dienām gan... Tagad Ivita teic: "Man jau toreiz mūsu tikšanās šķita liktenīga. Redz, bija ar."

Maz pamazām draudzīgās jūtas Ivitas un Andra starpā pārauga mīlestībā un aizveda līdz kāzām. Domājot par to, kur notiks šis svinīgais un abu dzīvē tik nozīmīgais brīdis, Ivita un Andris bija vienprātīgi, ka tā noteikti būs Ivitas dzimtā puse - Balvi.

Kad baltā diena jau aiz muguras un sirdi joprojām silda skaistas atmiņas, jaunlaulātie, kavējoties kāzu dienas notikumos, teic, ka spilgtākais brīdis noteikti bija gredzenu mīšana un savas mīlestības apliecināšana. "Toties tagad vislabākās sajūtas sniedz jaunais statuss SIEVA un VĪRS, un arī uzvārds FREIMANE," apliecina Ivita.

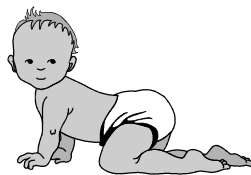
Reģistrētas laulības

Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļā
Daiga Rence un Raimonds Keomeģis

Oktobrī

Reģistrēti jaundzimušie

VILAKAS NOVADĀ Medņevas pagastā

Indars Motresku (dzimis 30.septembrī)

Vecumu pagastā

Kristjāns Vasara (dzimis 8.oktobrī)

BALVU NOVADĀ

Armands Bukšs (dzimis 9.oktobrī)
Daniels Frančenko (dzimis 7.oktobrī)
Kristers Gorškovs (dzimis 17.oktobrī)
Gabriela Jana (dzimusi 4.oktobrī)
Katrīna Klauča (dzimusi 15.oktobrī)
Patriks Ķirsons (dzimis 18.oktobrī)
Matejs Linnass (dzimis 24.oktobrī)
Ralfs Puķītis (dzimis 4.oktobrī)

BALTINAVAS NOVADĀ

Sandra Ločmele (1971.g.)
Zinaida Kovšova (1949.g.)

RUGĀJU NOVADĀ

Rugāju pagastā
Veronika Griestiņa (1922.g.)
Anna Ivanova (1934.g.)
Jānis Ruduks (1963.g.)
Veronika Šaicāne (1923.g.)

VILAKAS NOVADĀ

Šķilbēnu pagastā
Zinaida Laicāne (1927.g.)
Ņina Kuzmina (1931.g.)

Susāju pagastā

Valentīna Bukovska (1932.g.)

Vecumu pagastā

Lilija Orlovska (1947.g.)
Olga Smirnova (1933.g.)

Žiguru pagastā

Jānis Logins (1930.g.)

Reģistrēti mirušie

Juris Gavrilovs (1957.g.)

Viļakas pilsētā

Janīna Šaicāne (1936.g.)
Marija Karuzina (1926.g.)

BALVU NOVADĀ

Briežuciema pagastā
Domicella Andrejeva (1928.g.)

Bērzkalnes pagastā

Arvīds Mitrofanovs (1950.g.)

Kubulu pagastā

Velta Dzintra Buža (1944.g.)
Kaspars Gorščals (1984.g.)
Bārbala Kļaviņa (1911.g.)
Pēteris Kļaviņš (1951.g.)
Paulīna Leišavniece (1944.g.)
Lucija Ločmele (1926.g.)
Edgars Ozoliņš (1935.g.)

Alfrēds Šulcs (1928.g.)
Vitālijs Zondaks (1939.g.)

Lazdulejas pagastā

Vladimirs Sergejevs (1968.g.)

Tilžas pagastā

Aina Ākule (1963.g.)

Vīksnas pagastā

Dzidra Stebere (1930.g.)

Balvu pilsētā

Vasilijs Drozdovs (1953.g.)
Ņina Korņeva (1923.g.)
Jevgenija Kuzmina (1928.g.)
Jānis Lelis (1965.g.)
Francis Mednis (1942.g.)
Nora Pastare (1936.g.)
Ilga Platā (1925.g.)
Zinaida Veselova (1930.g.)
Jezupate Zelča (1922.g.)
Zenta Lūse (1929.g.)
Ginta Rožlapa (1937.g.)

Laika zīmes Novembris (Sala, Salnas un Mārtiņa mēnesis)

8.novembrī sākas gada tumšākais laiks. Svarīga diena, lai vērotu, kāds būs laiks turpmāk. Ja šajā dienā sniegs, tad arī Lieldienās (5. aprīlī) būs sniegs. Ja šī diena silta - būs barga ziema. Ja 8.novembrī ar ratiem brauc, tad 9.decembrī - ar ragavām. Ja diena auksta un sniegaina, tad pavasaris būs vēls un auksts. Ja atkusnis - ziema un pavasaris būs silti.

10.novembris - Mārtiņi, kas ir novembra galvenie svētki. Ap 10.novembri arī Mārtiņa tirgi. Ja Jurgis (23.aprīlis) iezīmēja zemes darbu, pieguļas un ganu laika sākumu, tad Mārtiņi pretēji - visa tā nobeigumu. Nedēļu, kurā iekrīt Mārtiņdiena, sauc par Mārtiņa nedēļu. Šis nedēļas Piektdienas nozīmē Veļu laika beigas. Ar Mārtiņu vakaru sākas Budēļu (čigānos iešanas) laiks, kas turpinās līdz pat Metenim (17.februāris).

Ticējumi. Ja Mārtiņos salst - Katrīnas (25.novembris) un Andreji (30. novembris) būs slapji, tajos līs. Ja nedēļā ap Mārtiņiem ir atkušņi - visa ziema būs ar atkušņiem. Ja Mārtiņi ir skaidri - ziemā būs sili, bet kopumā sagaidāms labs gads. Ja ap Mārtiņiem ir skaidras mēness nakts - būs skaidrs siena laiks. Mārtiņu nedēļā lācis dodas uz ziemas guļu un pamodīsies tikai Pavasara Mārā (25. marts).

22.novembrī - Cecilija. Ja šajā dienā migla - būs atkušņi. Ja kokos sarma - būs sals. Ja 22. novembrī apmācies un sniegains - maijs būs lietains.

25.novembrī - Katrīna. Arī

Katrīnās iet budējos. Tikai šoreiz galvenie čigānos gājēji ir sievietes.

Ticējumi. Ja Katrīnās sniegs, tad līdz 6. decembrim ziemu nav ko gaidīt. Ja līst - 4. decembrī arī līs. Ja Katrīnas dienā salst, tad visa ziema būs auksta. Kad Katrīnas dienā kūst, tad ziema būs silta.

30. novembrī - Andreji. Šogad ar 30.novembri kristiešiem sākas Adventa laiks. Līdz tiem bija jānokauj visi tie mājdzīvnieki, kurus nebija domāts izmitināt līdz pavasarim. Svarīga loma Andreja naktī ir zilniecībai. Puiši lūkoja uzzilēt, kādas viņiem būs ligavas, meitas - kādi būs viņu ligavaiņi.

Ticējumi. Ja šajā dienā brāzmais vējš, tad līdz 19.decembrim lielākoties būs vējains un brīžiem arī vētrains.

Kāds laiks varētu būt novembrī?

Sala mēnesī rudens ar ziemu cīnās. Tas ir laiks, kad nereti no rīta līst lietus, bet vakarā jau snieg un putina. Ja novembrī sniegs uzkrīt uz nesasalušas zemes un nenokūst, tad būs agrs pavasaris. Ja sniegs uzsniegs sasalušai zemei - tad nākamajā gadā būs laba graudu raža. **Ticējumi vēsta:** ja Sala mēnesis auksts, tad marts būs silts. Ja snieg un stiprs sals, gaidāms bagāts gads. Silts un miglains - bada gada vēstnesis. Ja novembrī odi - mīksta ziema. Ja daudz saulainu dienu - tad nākamā pavasarī agri jāsej. Cik ilgi pēc Mārtiņiem (10.novembris) kokos vēl turas lapas, tik ilgi pēc

Jurģiem (23.aprīlis) nebūs vēl zāles.

Vērojot laika apstākļus nozīmīgās dienās un pazīmes dabā, rādās, ka novembris būs nokrišņiem bagāts, īsti rudenīgs un ar mazas ziemiņas sajūtām mēneša otrajā pusē. Arī nozīmīgās dienās 17. un 30.augustā, kas paredz laika apstākļus novembrim, bija gan saule, gan mākoņi, gan lietus. Tā ir norāde uz to, ka novembris lielākoties būs mākoņains, mitrs un ar nelielu salu naktis mēneša otrajā pusē. Atbilstoši šīm dienām valdošie būs rietumu, ziemeļrietumu un mēneša otrajā pusē - austrumu, dienvidaustrumu vēji. Arī 5. un 18.janvāris Latvijas austrumpusē pagāja austrumu vēju zīmē, un tas paredz, ka Mārtiņa mēnesī austrumu puses vējiem būs liela nozīme.

Novembra pirmajā pusē - līdz Mārtiņiem - pārsvarā mākoņains un rudenīgi vēss. Nereti dienas ar smidzinošu un brīžiem stiprāku lietu. Laikā ap Mārtiņiem un vēlāk - daudzviet lietus, krusa, slapjš sniegs. Mēneša vidū laiks būtiski nemainīsies, tikai naktis kļūs aukstākas un biežāk gaidāms sals. Mēneša otrajā pusē - nokrišņi lietus un jau vairāk slapja sniega un sniega veidā. Laikā ap Katrīnām un vēlāk mūsu pusē sals saglabāsies arī dienas laikā un izveidosies neliela sniega sega. Kopumā Sala mēnesis nokrišņu ziņā tuvu normai un mazliet aukstāks nekā parasti.

Lasītājiem jauku novembri vēlot,
VILIS BUKŠS

Der zināt Augu piesegšana ziemas mieram

Straujiem soļiem tuvojas gada aukstākais laiks. Kā pareizi sagatavot dārzu, lai augi būtu labi pasargāti no pirmajām salnām un zemajiem minusiem?

Pirmais likums - jānogaida, kamēr sākas neliels sals - apmēram minus 2 līdz minus 3 grādi. Uz mitras zemes mulču vai citus pieseguma materiālus nedrīkst klāt. Vēl ļoti būtiski ir ļaut augiem elpot - sasegums nedrīkst būt pārāk biezs un jāizmanto gaisu caurlaidīgi materiāli. Noderēs polietilēna plēve - ja tomēr to izmanto, jānodrošina atveres skābekļa cirkulācijai. Tāpat jāskatās auga tips - rūpīgāk pret sala postījumiem ir jāpasargā tie augi, kuru stādi audzēti ārpus Latvijas, visi nesen stādītie augi, kā arī tie, kam ziedi pavasarī veidosies uz iepriekšējā gada dzinumiem. Visbistamākais augiem ir tieši kailsals, kad zemā temperatūra uzņāk strauji, bet sniegs vēl nav uzsnidzis. Tādēļ jācenšas sekot laika prognozēm un jutīgākie augi jāpiesedz savlaikus. Vēl postījumus var nodarīt straujas laika apstākļu maiņas, kad sals mijas ar atkušņiem, lietavām un atkal kailsalu.

Kādus materiālus izvēlēties?

Kūdra - laba pieseguma veidošanai tikai atsevišķos gadījumos, turklāt ar noteikumu, ka kūdra nedrīkst būt mitra. Tā jāklāj pabiezā slānī, lai vējš to neizpūstu. Tajā pašā laikā jāskatās, lai neuzklātu par daudz, jo mitrumā kūdra var sablīvēties un neļaut augam elpot.

Šķelda - šis materiāls ir ieteicamāks nekā kūdra, jo nodrošina gaisa piekļuvi. Tā ir arī r d e n ā k u struktūru, nelīp pie dzinumiem un sasablīvējas, līdz ar to siltākā laikā augi neizsūt.

Lapas - var izmantot piesegšanai, tomēr jāskatās, lai tās būtu sausas un nebojātas. Lapas turklāt ir labs siltinātājs. Jāpārbauda, vai tajās nav ieperinājušies kaitēkļi un slimības. Lapu

piedegumu var kombinēt ar egļu zariem.

Egļu zari - ja vari izvēlēties, no visiem skuju kokiem egļu zari ir visieteicamākie, jo tie pietiekami silda, vienlaikus ļaujot cirkulēt gaidam. Bonus - egles atbaida graužējus.

Agrotīkls - ja netraucē plēvei līdzīgais izskats, agrotīkls ir pamatoti atzinību guvis un ieteicams piesegšanas materiāls. Tas ļauj augiem elpot, pasargā no sala un saules apdegumiem. Ieteicams klāt vairākās kārtās.

Paklājjiņi, sētiņas un džutas maisi - sētiņas un paklājjiņi ir iegādājami dārza preču veikalos, taču tos var izgatavot arī pašu

spēkiem - no salmiem, klūgām, niedrēm, džutas auduma utt. Tos var aptīt augiem apkārt, var uzklāt uz zemes un pārsegt, kā arī noēnot jutīgākus augus no spēcīgās pavasara saules.

JĀATCERAS!
Ja ziema ir silta, tad segšanai izmantotais materiāls šajā periodā ir daļēji jānoņem, lai augi neizsūt un neaiziet bojā.

Kalendārs Dārza darbu kalendārs novembrī

	3	Z	10	D	17	J	24	St
	4	A	11	Vz	18		25	M
	5		12		19	Sv	26	
	6	Vr	13	L	20		27	Ū
Augošs mēnesis ar 31.oktobri	7		14	Dilstošs mēnesis 17.15	21	Sk	28	
1	8	Ū	15		22	Jauņs mēnesis 14.32	29	Augošs mēnesis 12.06
2	9	Z	16	J	23	St	30	Z

-labākais laiks potēšanai, spraudēņu ņemšanai, augļu novākšanai -nelabvēlīgs laiks dārza darbiem

-labākais laiks stādīšanai, koku un krūmu apgriešanai, mēslošanai -Lapu dienas -Augļu dienas -Sakņu dienas -Ziedu dienas

Izmantotie materiāli: 36.6, interneta portāli

Darbi novembrī

Augļu dārzā:

- ☞ Pirms sala iestāšanās griež spraudēņus un uzglabā upenēm, jānogām, sala jutīgo šķirņu augļu kokiem, arī vinogulājiem.
- ☞ Avenēm izgriež vecos dzinumus.
- ☞ Kaļķo augļu kokus un, ja iespējams, arī augsni.
- ☞ Apsien augļu koku stumbrus, lai graužēji netiek klāt.
- ☞ Pabeidz vinogulāju apgriešanu. Atstātos zarus atbrīvo no balstiem, sasien saišķos un noliec pie zemes, sagatavojot jau segmateriālu.
- ☞ Piesedz jaunus zemeņu stādījumus.
- ☞ Nogriež sānu atvases krūmciņonijām.
- ☞ Ja pēkšņi uzkrīt bieza sniega sega, nepieciešams nopurināt augļu kokus un dekoratīvos krūmus.

Košumdārzā:

- ☞ Iestājoties salam, iezīmo vinogulājus, mežvītenus un rozes.
- ☞ Nosēd šoruden stādītās narcises, hiacintes, trompetlilijas.
- ☞ Nogrābj sakritušās lapas no zāliena, kompostē augu atliekas.
- ☞ Iezīmo toveraugus.
- ☞ Iztīra diķi no rudens lapām.
- ☞ Kaļķo zālienu.

Telpās:

- ☞ Kaktusus novieto vēsā, sausā telpā.
- ☞ Samazina laistīšanu un mēslošanu telpaugiem.
- ☞ Augiem rasina lapas.
- ☞ Sāk modināt amarilli, lai tas uzziedētu Ziemassvētkos.
- ☞ Turpina mēslot un laistīt ciklamēnas.
- ☞ Sašķiro vasarā ievāktās puķu sēklas.

Pagrabā:

- ☞ Vēdina pagrabu.
- ☞ Uzmana, lai pagrabā neieviešas graužēji.
- ☞ Uzmana, kā glabājas sakņu un ābolu raža, izvāc bojātos dārzeņus un augļus.

Sakņu dārzā:

- ☞ Līdz salam jānovāc pēdējie vēlie kāposti un puravi.
- ☞ Novāc sakņu selerijas.
- ☞ Kaļķo augsni.
- ☞ Ja nav uzsalis, var apbērt rabarberus ar satrudējušiem kūtsmēsliem.

Siltumnīcā:

- ☞ Apkurināmās siltumnīcās sēj redīsus un salātus.
- ☞ Neapkurināmās siltumnīcās iztīra no augu paliekām un dezinficē.
- ☞ Apkurināmās siltumnīcās aizblīvē spraugas.

Lai justos mundri

Vēlamās atslodzes dienas. Laiks pirms un pēc Mēness fāžu maiņas, kad ieteicams atturēties no ēšanas, var lietot tikai ūdeni vai nesaldinātu tēju - **6.** (18.48-24.00), **7.** (00.00-06.02), **14.** (10.36-23.54), **22.** (08.46-20.18), **29.** (06.37-17.36) **novembrī.**

Piemērotas dienas pirts un ķermeņa kopšanas procedūrām, masāžai - **2., 10., 11., 20., 21., 29., 30.novembrī.**

Īstā diena matu kopšanai, griešanai, lai tie ātri augtu, būtu veselīgāki un frizūra saglabātu formu - **16., 17., 25., 26.novembrī.**

Diena, kas piemērota skaistumkopšanai - **6., 18., 19., 25., 26. novembrī.**

Īstais laiks ģenerāltīrīšanai - pareizā mēness cikla dienā veikta, tā nodrošina ilgāku kārtību un svaigumu mājās. Izmazgātā veļa ir tīrāka **10., 11., 12., 20., 21.novembrī.**

Īpaši veiksmīga diena tiem, kuri ļauj un paļaujas uz to, ka viss notiek istajā laikā un vietā - **6., 12.novembrī.**

Īpaši veiksmīga diena tiem, kuri notikumam gaitu ietekmē paši - **2., 27.novembrī.**

Mēness tukšais laiks - piemērots, lai pabeigtu iesākto, sakārtotu domas un atpūstos. **Novembrī - 3.** (11.05-20.53), **5.** (15.25-23.32), **7.** (18.17-24.00), **8.** (00.00-03.44), **9.** (18.22-24.00), **10.** (00.00-10.37), **12.** (11.16-20.44), **15.** (04.53-09.08), **17.** (13.11-21.29), **19.** (16.25-24.00), **20.** (00.00-07.30), **22.** (07.53-14.19), **24.** (05.16-18.31), **26.** (17.30-21.22), **28.** (19.14-24.00), **29.** (00.00-00.03), **30.** (12.47-24.00). **Decembrī - 1.** (00.00-03.13).

Jaunākie žurnālu numuri

Citādā Pasaule

☞ Liktenis ir ieprogrammēts. *Gaišreģis Aldis Dreimanis stāsta par pieredzes bagāžas uzkrāšanu pēc jauniegūtajām spējām, vērtē politiķu prognozes jaunievēlētajā Saeimā un uzskata, ka Putina laiks drīz beigsies.*

☞ Starp cilvēkiem un bezgalīgo maģiju. *Gaišreģe Mārīte Strode cilvēkiem palīdz jau 20 gadus. Par svarīgākajiem klientiem Mārīte sauc gaišus cilvēkus, jo tādi viņai dod motivāciju strādāt un palīdzēt.*

☞ Sarkanā zikurāta noslēpumi. *Ar mauzoleju, kurā atdusas pasaules proletariāta vadona Ļeņina mūmija, saistīti daudzi mistiski atgadījumi. Dažkārt mūmija izrāda dzīvības pazīmes...*

☞ Afirmācijas - pašiedvesmas spēks vai māņi? *Afirmācijas iedarbojas uz cilvēka apziņas dziļākajiem slāņiem, tos labvēlīgi ieviebrējot, taču tā nav burvju nūjiņa un darbojas, tikai lietota piemērotos apstākļos.*

☞ Divas pasaules veļu laikā. *Rudens ir laiks, kad ciemos ierodas senču veļi, lai paraudzītos, kā godināta to piemiņa un kā dzīvo pēcnācēji.*

☞ Lidzeklis pret plikpaurību. *Tauksaknes galvenā darbības joma ir šūnu augšanas un atjaunošanas veicināšana, tāpēc to pārsvarā lieto kaulu lūzumu ārstēšanai, strutojošu iekaisumu, sasitumu, izmežģījumu un grūti dzīstošu brūču dziedēšanai. Tomēr tās nav vienīgās iespējas, kā izmantot šo vērtīgo saknīti.*

☞ Mieru neatradusi jaunava. *Jelgavas pils Baltā dāma ir teikām apvīta, taču atrodamī vien pāris liecinieki, kas mistisko būtni redzējuši savām acīm.*

☞ Īri sildās pakāpeniski. *Kādas ir īru pirti iešanas tradīcijas un kā tās gadu gaitā mainījušās?*

Ilustrētā Junioriem

☞ Ciemos pie patversmes ķepaiņiem. *Kā tur dzīvo un jaunus draugus gaida suņi, kaķi un citi dzīvnieki.*

☞ Zinātnieki pret noziedzniekiem maskās.

☞ Kas tas tāds - Eholas vīruss?

☞ Valsts pirmā bilde.

☞ Dullais ūsainis Salvadors Dalī.

☞ Fotostāsts. Klejotāju kirkīzu dzīve jurtās.

☞ Visuma skaistie miglāji.

☞ Lielākie aizvēsturiskie dzīvnieki pasaulē.

☞ Trešās acs noslēpums.

☞ Cilvēki - zirnekļi.

☞ Infografika par pirmajām multenēm.

☞ Darini pats svečturus un piespraudes Latvijas karoga krāsās.

Dari Pats

☞ Urbšana. *Urbšana kokā vai betonā, akmenī vai tēraudā, stiklā vai plastikātā ir atšķirīga! Vienmēr jāizmanto piemērots urbis, atšķiras arī darba paņēmieni. Tāpat apskatām dažādus materiālus - flīzes, stiklu, skārdus, granītu u.t.t.*

☞ Jauna grīda vecā koka mājā. *Lielākā kļūda, ko izdara iesācēji, kad vecā koka mājā ar dēļu grīdu vēlas uzlabot vēso, šķirbaino un čikstošo grīdu, - uzklāj pa virsu lamināta grīdas segumu. Arī šajā mājā vecā grīda čikstēja, šūpojās, bija ar pamatīgu vēderu (nelīdzena)... Atklājam remonta aizkulisēs soli pa solim.*

☞ Atklājam gludas sienas noslēpumu. *Ja reiz izvēlamies špaktelēt un krāsot, vislabākos rezultātus varam sasniegt ar universālo apmetumu, kas ir mazliet rupjāks nekā nobeiguma špaktele.*

☞ Līmētas plātnes taisnošana. *Vienkāršākais paņemiens, kā varat nodrošināt plātnes pastāvīgu taisnumu - iezāģēt sprieguma noņemšanas gropes un savilkt ar perpendikulāriem šķērseņiem...*

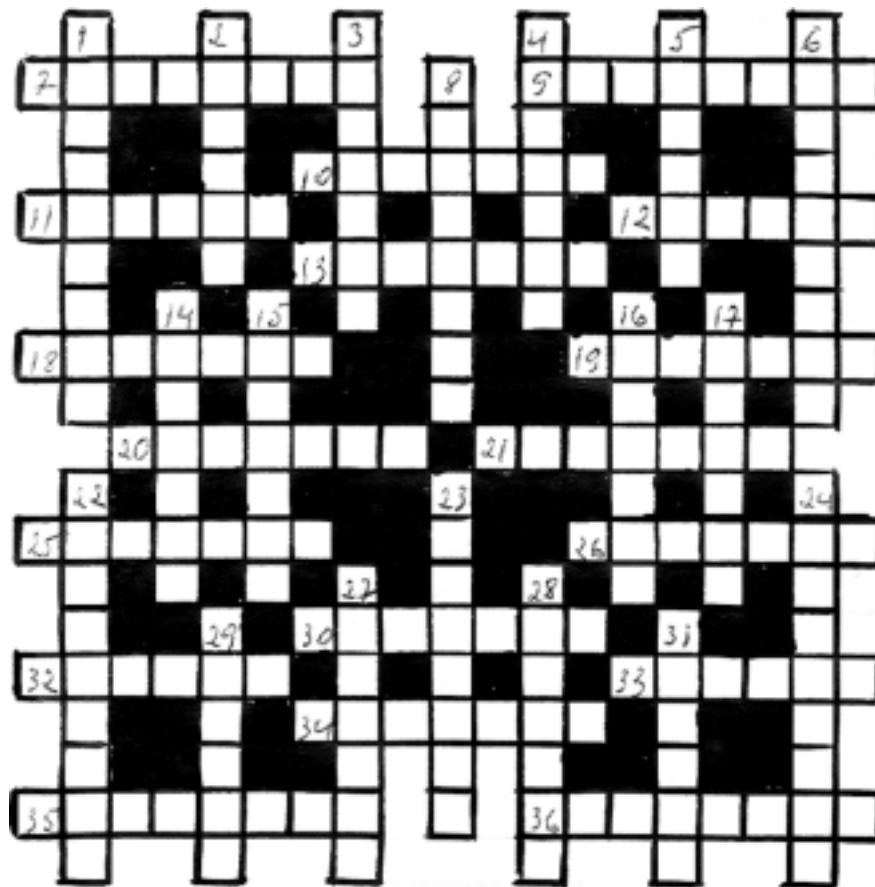
☞ Ceļvedis mājas krāsošanā. *Krāsošana ir viens no nedaudzajiem remontdarbiem, kas ir pa spēkam ikvienam.*

☞ Koka gāšana ar 100% kontroli. *Panākumu ķīla ir stumbra otrā pusē atstāta nepārzāģēta daļa jeb drošības josla, kuru pēc tam pāršķeļ ar virzošo zāģējumu.*

Krustvārdu mīkla

Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu. Atbildes gaidām līdz 25.novembrim.

Sastādījis A. Levgovds

Oktoobra mīklu atrisināja:

M.Pretice, U.Pozņaks, Ž.Mergina, E.Ķirsone, L.Kivkucāne, D.Kivkucāns, L.Baranovskis, A.Lukumietis, D.Svarinskis, S.Vēvere, Ņ.Circene, V.Zaķe, A.Kravale, A.Kravalis, I.Dzergača (Balvi), E.Leļeva (Kubulu pagasts), A.Mičule, B.Ķise, O.Zelča (Tilža), A.Vīcupa (Vectilža), I.Kudure, Z.Tišanova (Viļaka), V.Ločmele, I.Svilāne (Lazdukalns), V.Dragune (Kuprava).

Par oktobra krustvārdu mīklas atrisināšanu balvu saņēms ANTOŅINA KRAVALE no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā.

Krustvārdu mīkla novembrī

Horizontāli: 7. Liriska rakstura skaņdarbs. 9. Baloniņš, kurā iepildīta kāda izsmidzināta viela. 10. Sadauzīt (trauku, stiklu). 11. Rosīgs, darbīgs. 12. Grezna sprādze. 13. Gundegu dzimtas ārstnieciskais augs, lieto sirds ārstēšanai. 18. Mērķaņu dzimtas dzīvnieki. 19. Skatuves tērps. 20. Audums, kurā šķēri tievāki par audiem. 21. Oglekļa stabilākais paveids. 25. "Opis". 26. Piena produkts. 30. Plašs atmosfēras virpulis. 32. Savlaicīgi. 33. Skatuves mākslas veids. 34. Slēgti nodalījumi vagonos. 35. Ieguldīt kapitālu kādā uzņēmumā. 36. Nosliece, tieksme.

Vertikāli: 1. Vielas sīkākās daļiņas. 2. Peizāža. 3. Stiklota mājas piebūve. 4. Kļūda, maldīšanās. 5. Kārtīgs, neuzpērkams. 6. Bieza apavu zole. 8. Ģeometrisks ķermenis, arī

galvassega. 14. Muižnieka tituls Rietumeiropā. 15. Valsts teritorija, kuru no visām pusēm apņem cita valsts. 16. Ķīmiskais elements, kas spēj spīdēt tumsā. 17. Skulptūra. 22. Sešstūris. 23. Neļaut. 24. Dzimumnespēja. 27. Zirga pagrieziena uz pakājkājām par 360 grādiem (sportā). 28. Trejsavienība. 29. Raudzēts ķēves piens. 31. Svinīga armijas skate.

Oktoobra mīklas atrisinājums

Horizontāli: 1. Merkurs. 6. Atašejs. 10. Lepra. 11. Lapsene. 12. Kalpone. 13. Toleranti. 15. Žakete. 17. Svitra. 19. Kordons. 23. Činga. 24. Mesjē. 25. Rinks. 26. Panti. 27. Ižori. 29. Slita. 32. Efūzija. 35. Kronis. 37. Pilula. 38. Vaivari. 41. Korvete. 42. Komanda. 43. Barža. 44. Spināti. 45. Mantis.

Vertikāli: 1. Melanža. 2. Replika. 3. Renete. 4. Velce. 5. Drāma. 7. Tralis. 18. Ebonīts. 9. Sveikas. 14. Rodeo. 16. Tamariski. 18. Vahmistrs. 19. Karnīze. 20. Sfinksa. 21. Birža. 22. Kjats. 28. "Mazda". 30. Eksakts. 31. Monarhi. 33. Kuranti. 34. Gaigala. 36. Svētīt. 37. Piroga. 39. Vēnas. 40. Radža.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Siena laikā. Iesūtīja Leontīna Dukaļska no Balviem.

Piles. Iesūtīja Daniels Kivkucāns no Balviem.

Lappusi sagatavoja E. Gabranovs

Aktuāli

Sākusies ceļu ziemas uzturēšanas sezona

1.novembrī sākās autoceļu ziemas uzturēšanas sezona, kas ilgs līdz nākamā gada 31.martam. Šajā laikā ceļu uzturētāji mobilizēti darbam visu diennakti un īpaši uzmanīgi sekos laika apstākļu ietekmei uz satiksmes drošību, savlaikus veicot ceļu attīrīšanu no sniega un veicot pretapledojuuma apstrādi.

2014./2015.gada ziemas sezonā darbiem valsts autoceļu tīklā VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" sagatavojis nepieciešamo spectehniku un ceļu apstrādes materiālu krājumus. Kopumā valsts autoceļu uzturēšanas līmenis šoziem plānots līdzvērtīgs pēdējos gados nodrošinātajam.

VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" Balvu nodaļas darbu vadītājs IVARS BĒRZIŅŠ stāsta, ka arī Balvu nodaļā ceļu apstrādes materiālu krājums un nepieciešamā tehnika ir gatavībā. Salīdzinot ar pagājušo gadu, būtiski nav mainījies arī ceļu uzturēšanai ziemas sezonā paredzēto naudas līdzekļu apjoms, kas ir aptuveni tāds pats kā pērn. Savukārt valsts autoceļi, atkarībā no ceļu klasifikācijas, satiksmes intensitātes, seguma tipa, tehniskā stāvokļa, plānotā (pieejamā) finansējuma un sociālekonomiskās nozīmes, kopumā sadalīti piecās ziemas uzturēšanas klasēs – A (augstākā), A1, B, C un D (zemākā). I.Bērziņš skaidro, ka mūsupusē, izņemot A klases ziemas uzturēšanas klašu autoceļus, ir visu pārējo klašu autoceļi. Kilometru ziņā mūsupusē visvairāk ir C klases autoceļu, kas ir lauku ceļi.

Foto - A.Kirsarova

iedzīvotājiem ir iespēja informēt par neatbilstošu valsts autoceļu stāvokli 24 stundas diennakti, zvanot ziemas dienesta informatīvajam dežurāntam. Telefona numurs Latgales reģionā ir 64622474.

Jāpiebilst, ka līdz ar sezonu mainās arī ceļu uzturēšanas prasības. Ziemā tas nozīmē diezgan atšķirīgus normatīvos braukšanas apstākļus dažādu kategoriju ceļiem. Tāpat noteikti sliktā tehniskā kārtībā esošie ceļu posmi, kas apkalpojami ar atkāpēm no uzturēšanas klasēm. Kopumā Latvijā uz valsts autoceļiem ziemas uzturēšanas klases noteikti 20258 km ceļu. A klases ceļi šajā ziemas sezonā būs 624 km, kas ir par 45 km vairāk nekā pagājušajā gadā; A1 klase ir par 90 km vairāk nekā pērn – 2374 km; B, C un D klases (valsts reģionālie un vietējie autoceļi) attiecīgi 2764 km, 12449 km un 2045 km.

Katrai uzturēšanas klasei noteikts darbu izpildes laiks, kad ceļi jāatbrīvo

no sniega un apledojuuma. Piemēram, A uzturēšanas klasei laikā no pulksten 6 līdz 22 autoceļa brauktuve no sniega jāattīra un ar pretapledojuuma materiālu jānokaisa trīs stundu laikā, kopš sniegš beidzies snigt. Ja snieg ilgstoši, ceļu tīra un apstrādā vairākkārt arī snigšanas laikā, tādējādi mazinot satiksmes traucējumus. Tiesa, šādos laika apstākļos ceļu pilnīgi tīru no sniega un apledojuuma uzturēt ir neiespējami.

Autoceļu uzturētāji atgādina, ka ziemā situācija uz ceļiem var mainīties ļoti strauji. Savukārt vairāk informācijas par ceļu uzturēšanu ziemā ikviens interesents var iegūt VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" interneta mājaslapā www.lau.lv.

Panākums

Triumfē lekšlietu ministrijas šaušanas sacensībās

24.oktobrī Rīgā, turpinoties lekšlietu ministrijas (IeM) 2014.gada spartakiādei, notika šaušanas sacensības. IeM Veselības un sporta centra šautuvē sacentās Valsts policijas, Drošības policijas, Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes, Rīgas Pašvaldības policijas, sporta biedrības "Dinamo" pārstāvji un uzvarētāji no Valsts robežsardzes (VRS) izlases.

Šautuvē norisinājās komandu un individuālās sacikstes. Pasākuma programmā bija iekļauti trīs vingrinājumi: "Ātršaušana - divas sērijas ar magazīnas maiņu", "Ātršaušana - divas sērijas norādītajā zonā" un "Noziedznieku vajāšana". Katrs komandas dalībnieks ar pistoli rokās veica ikvienu no vingrinājumiem. Kā minēts, kopvērtējumā uzvarēja VRS izlase. Savukārt 2.vietu ieguva Drošības policijas sportisti, 3.vietu – sporta biedrība "Dinamo".

VRS komandā iekļuva robežsargi, kurus pēc oktobrī Rēzeknē aizvadītajām spartakiādes šaušanas sacensībām atzina par labākajiem. Robežsargu izlasei kaldināt uzvaru palīdzēja arī Viļakas

Foto - no personīgā arhīva

Labākie. Valsts robežsardzes izlases dalībnieki pēc triumfa šaušanas sacensībās. Attēla centrā ar kausu rokās – Viļakas pārvaldes Punduru robežapsardzības nodaļas priekšnieks majors Roberts Kaļva.

pārvaldes Punduru robežapsardzības nodaļas priekšnieks majors ROBERTS KAĻVA, kurš sacensībās Rēzeknē individuāli vīriešiem izcīnīja 3.vietu. Tāpat VRS izlasi pārstāvēji arī dalībnieki no

Ludzas, Daugavpils, Galvenās un Aviācijas pārvaldēm.

Jāpiebilst, ka arī pagājušajā gadā spartakiādes šaušanas sacensībās uzvarēja robežsargi.

Informē policija

Brauc dzērumā

28.oktobrī Balvu novada Kubulu pagasta teritorijā 1976.gadā dzimusi sieviete vadīja velosipēdu 2,69 promiļu alkohola reibumā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Zog no veikala un kāpņu telpas

30.oktobrī saņemts iesniegums, ka veikalā "Supernetto" Balvos 1965.gadā dzimusi Viļakas novada iedzīvotāja nozaga preces 25 eiro vērtībā. Uzsākts kriminālprocess.

Tajā pašā dienā saņemts iesniegums, ka Balvos, Brīvības ielā 73, no daudzdzīvokļu mājas 1.stāva kāpņu telpas nozags velosipēds. Uzsākts kriminālprocess.

Uzlauž māju durvis un zog

31.oktobrī Viļakā konstatēts, ka nenoskaidrotas personas uzlauza mājas durvis un izdarīja dažādu mantu zādzību. Notiek pārbaude.

Savukārt 3.novembra rītā Viļakā kāda sieviete konstatēja, ka uzlauzta viņai piederošā māja un saimniecības ēka, no kuras nozagtas mantas – gāzes balons ar reduktoru un velosipēdi. Uzsākts kriminālprocess. Notiek meklēšanas pasākumi.

Atrod gāzes pistoli

31.oktobrī saņemts ziņojums, ka Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldes Vientuļu robežkontroles punktā apskates laikā automašīnā zem pasažieru sēdekļa konstatēts gāzes ierocis. 1937.gadā dzimušais automašīnas vadītājs paskaidroja, ka automašīnu iegādājās Lietuvā, iepriekš transportlīdzekļa apskati tik detalizēti kā robežsargi nav veicis, kā rezultātā nav zinājis par automašīnā atrodošos gāzes ieroci. Notiek pārbaude.

Zog skolas sporta zālē

31.oktobrī saņemts iesniegums no Balvu novada Bērzpils vidusskolas, ka sacensību laikā no sporta zāles nozagta volejbola bumba. Notiek pārbaude.

Atsakās no alkohola pārbaudes

31.oktobrī Balvos 1947.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "Audi 80", iespējams, atrodoties alkohola reibumā. Vīrietis no alkohola ekspertīzes atteicās un tika nogādāts uz pārbaudi slimnīcā Balvos.

Re, kā!

Apmētā ar olām, jo nav saldumu! Jokojoties paņēmu telefonu

Laikraksta "Vaduguns" autoatbildētājam piezvanīja kāda sieviete, kura pauda sašutumu par jauniešu rīcību aizvadītajā Helovīnu dienā 31.oktobrī: "Vecam cilvēkam nebija saldumu un bērni mājokļa durvis apmētāja ar olām un apbēra ar miltiem! Kas tie par svētkiem? Tas ir huligānisms! Vecākiem saviem bērniem taču vienreiz vajadzētu sākt skaidrot, kas ir svētki un kas – huligāniska rīcība!"

Jāpiebilst, ka par kādu notikumu Helovīnu vakarā policija saņēma arī iesniegumu. Todiens kāds neatlaidīgi zvanīja pie daudzdzīvokļu mājas 1.stāva dzīvokļa durvīm Balvos, Brīvības ielā. Izrādījās, tie bija seši bērni, kuri pēc durvju atvēršanas devās iekšā dzīvokli. Kamēr dzīvokļa iemītnieks - pensionārs - bērnus virtuvē cienāja ar saldumiem, viens no jauniešiem, dodoties prom, pajokoja un paņēma mobilo telefonu. Pagaidām vainīgā persona nav noskaidrota. Notiek pārbaude.

Policija vainīgos aicina pārdomāt savu rīcību un mobilo telefonu atgriezt atpakaļ tā īpašniekam.

Informē robežsardze

Nelikumīgi pārvieto Afganistānas pilsoņus

29.oktobra pēcpusdienā Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldes robežsargi, pārbaudot savā rīcībā esošo informāciju, Viļakas novadā uz ceļa Žiguri - Katleši apturēja kāda Latvijas pilsoņa vadīto automašīnu un konstatēja četrus Afganistānas pilsoņus, kuri iepriekš bija nelikumīgi šķērsojuši valsts robežu. Tuvākajā apkārtnē saistībā ar personu nelikumīgu pārvietošanu aizturēja arī vēl vienu Latvijas pilsoni. Pret Latvijas valsts piederīgajiem par personu nelikumīgu pārvietošanu pāri valsts robežai uzsākts kriminālprocess.

Īsumā

Publiskos uzturlīdzekļu nemaksātājus

Turpmāk informācija par uzturlīdzekļu nemaksātājiem būs publiski pieejama. To paredz Saeimā galīgajā lasījumā pieņemtie grozījumi Uzturlīdzekļu garantiju fonda likumā.

Noteikts, ka Uzturlīdzekļu garantiju fonda (UGF) administrācija savā mājaslapā publiskos ziņas par parādnieku, un tam būs nepieciešama otra vecāka piekrišana. Savukārt publiski nebūs pieejama informācija, ja parādnieks ir persona ar invaliditāti vai persona, kas pārejošas darbnespējas dēļ nestrādā ilgāk nekā sešus mēnešus gadījumos, kad darbnespēja ir nepārtraukta, vai vienu gadu triju gadu periodā gadījumos, ja darbnespēja atkārtojas ar pārtraukumiem.

Uzturlīdzekļu garantiju fonds, izveidojot publiski pieejamu datu bāzi ar uzturlīdzekļu nemaksātājiem, tajā norādīs parādnieka vārdu, uzvārdu, personas koda otro daļu un dzimšanas gadu. Ziņas par šīm personām UGF mājaslapā būs pieejamas, sākot ar 2015. gada 1. jūliju.

Kārtību, kādā UGF publisko un dzēš ziņas par uzturlīdzekļu nemaksātājiem, noteiks Ministru kabinets.

Likums grozīts, lai veicinātu bērnu tiesību aizsardzību un vecāku pienākumu pildīšanu, maksājot uzturlīdzekļus.

Notikums

Ekskursija uz kokzāģētavu

Baltinavas vidusskolas 7. klase brauca izpētīt un iepazīt, kā tepat, mūsu Baltinavas novada teritorijā, Guntara Bartkeviča jaunajā kokzāģētavā top kokmateriāli pasaules mēroga tirgum.

Mūs sagaidīja darba vadītājs Viktors Graudumnieks un iepazīstināja ar modernās ražotnes darbību. Parādīja, kā no meža cirta koka, to apstrādājot ar mūsdienīgiem darbgaldiem, veidojas glīti taras dēļi. Koka skaidas ar īpašu sūkni tiek novadītas īpašā telpā, tāpēc darbavietas bija tīras un kārtīgas. Ekskursijas laikā redzējām visu zāģētavu no augšas, tas tik bija skats! Uzzinājām faktus, ko līdz šim nezinājām par kokzāģētavu. Izrādās, telpās, kurās notiek darbs, ir pat līdz 100 decibelu skaļš troksnis, tāpēc strādniekiem jānēsā īpašas skaņu izolējošas austiņas. Izejot ārā, redzējām gatavus, sapakotus dēļiņus. Šos materiālus sūtīs ārzemju uzņēmumiem tālākai lietošanai.

Atpakaļceļš izvērtās aizraujošs un kļuva par brauciena lielo piedzīvojumu, jo skolas dotais autobuss, jau braucot uz kokzāģētavu, salūza, tāpēc atpakaļ braucām ar skolas saimnieka Vitālija un direktora I.Slišāna mašīnām divās reizēs. Protams, bija nedaudz jāuzgaida, līdz atbrauc pakal, tāpēc sasildoties spēlējām "ķerenes". Šis brauciens bija jauks, izzinošs un tam pat bija savs piedzīvojums.

JUSTĪNE PURIŅA, Baltinavas vidusskolas 7.klases skolniece

Zini un izmanto

Atvieglos īpašumu ierakstīšanu zemesgrāmatā

Informāciju, kas pieejama citos valsts reģistros, vienotā valsts datorizētā zemesgrāmatā turpmāk saņems tiešsaistē, tādējādi aiztaupot ledzīvotājiem dokumentu iesniegšanu zemesgrāmatu nodaļā.

Šis ir viens no jauninājumiem, ko paredz Saeimas veiktās izmaiņas likumos, lai mazinātu administratīvo slogu, ierakstot nekustamos īpašumus zemesgrāmatā. Saeima galīgajā lasījumā pieņēma grozījumus Zemesgrāmatu likumā, Nekustamā īpašuma valsts kadastra likumā un likumā "Par nekustamā īpašuma ierakstīšanu zemesgrāmatās".

Izmaiņas paredz, ka noteiktos gadījumos datu aktualizācija zemesgrāmatā notiks bez nekustamā īpašuma īpašnieka tiešas iesaistes jeb vērsšanās zemesgrāmatu nodaļā. Paredzēts, ka pēc tam, kad dati tiks aktualizēti Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā un ledzīvotāju reģistrā, tie tiešsaistē tiks nodoti zemesgrāmatu nodaļām un veikti attiecīgi grozījumi zemesgrāmatas nodalījumā. Tādējādi klientam vairs nevajadzēs iesniegt zemesgrāmatā dokumentus, kas satur datus, kas jau ir

iekļauti šajos reģistros. Šāda pieeja ne tikai mazinās birokrātiju, bet arī novērsīs datu nesakrītību dažādos reģistros.

Patlaban likums neļauj grozīt informāciju bez īpašnieka iesaistes, un tas ir viens no iemesliem, kādēļ zemesgrāmatā ierakstītā informācija atsevišķos gadījumos nesakrīt ar datiem kadastra informācijas sistēmā un ledzīvotāju reģistrā.

Ar likuma grozījumiem paplašinātas iespējas nostiprinājuma lūgumu iesniegt elektroniski. To varēs darīt kredītiestāde, kurai par labu nostiprināta ķīlas tiesība, zvērīnāti tiesu izpildītāji, maksātnespējas procesa administratori, valsts un pašvaldību iestādes, ja nostiprinājuma lūgumu pamatos ar šo iestāžu izdotu dokumentu, kā arī zvērīnāts notārs, ja nostiprinājuma pamatā ir viņa taisīts notariāls akts.

Likumos nostiprināts zemes un ēkas vienotības princips - ja zemi vai ēku iegūs ēkas vai zemes īpašnieks, zemesgrāmatā šos īpašumus savienos pēc savas iniciatīvas.

Ar grozījumiem tiek sperts būtisks solis, lai nodrošinātu klientu apkalpošanu pēc vienas pieturas aģentūras principa - vairākos gadījumos vērsoties Valsts

zemes dienestā, iesniegums tiks adresēts arī zemesgrāmatu nodaļai. Savukārt, vērsoties zemesgrāmatā, pirms tam nav nepieciešams saņemt kadastra izziņu Valsts zemes dienestā, jo šī informācija būs pieejama tiešsaistē. Likums paredz, ka nostiprinājuma lūgumam nebūs jāpievieno zemes robežu plāns, jo arī šī informācija būs pieejama tiešsaistē.

Lai nodrošinātu zemesgrāmatas nodalījumā esošo ierakstu pārskatāmību, zemesgrāmatu nodaļas tiesniešiem tiek paredzēts pienākums aktualizēt nodalījumu saturu. Aktualizējot zemesgrāmatu nodalījumu, netiek un nevar tikt mainīts nostiprināto tiesību saturs. Proti, likumā paredzētās darbības ir saistītas tikai ar vienīgi ar ierakstu pārbaudi un precizēšanu, atbilstoši likumā definētiem nosacījumiem un tā tiks veikta, izskatot nostiprinājuma lūgumu.

Likuma izmaiņas paredz Tiesu administrācijai pienākumu regulāri sniegt pašvaldībām informāciju par īres un nomas tiesību nostiprinājumiem.

Saeima atbalstīja arī priekšlikumu, ka nekustamo īpašumu ierakstīšana un lietu tiesību nostiprināšana zemesgrāmatā ir obligāta.

Pieņem "Zemes pārvaldības likumu"

Saeima pieņēma "Zemes pārvaldības likumu", kas veicinās ilgtspējīgu zemes izmantošanu un aizsardzību. Likums stāties spēkā nākamā gada 1.janvārī.

Jaunajā likumā noteikta valsts un vietējo pašvaldību zemes pārvaldība, tostarp paredzot pašvaldībām izstrādāt savā īpašumā un lietošanā esošas neapbūvētās zemes un degradētas teritorijas izmantošanas izvērtējuma kārtību.

Pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentos varēs noteikt publiskās infrastruktūras attīstības un būvniecības vajadzībām nepieciešamās teritorijas un to izmantošanas nosacījumus neatkarīgi no zemes piederības vai piekritības.

Likums arī nosaka zemes izmantošanas kārtību, kas ietver zemes izmantotāju pienākumus un atbildību, nosacījumus zemes publiskās infrastruktūras nodrošināšanai, kā arī jaunizveidojamo

zemes vienību piekļuvei un zemes reformas laikā izveidoto ceļa servitūtu izbeigšanai.

Lai uzlabotu zemes izmantošanu, likums paredz zemes konsolidāciju jeb tās robežu pārkārtošanu, jo lauku teritorijās zemes īpašumi ir sadrumstaloti, norāda likumprojekta autori. Konsolidāciju varēs ierosināt zemes īpašnieki vai tās tiesiskie valdītāji, pašvaldības vai valsts iestādes, savukārt zemes konsolidāciju atbilstoši noteiktajai kompetencei nodrošinās Valsts zemes dienests, pašvaldības, zemes ierīcības darbiem sertificēta persona un zemes kadastrālajai uzmērīšanai sertificēta persona.

Regulējumā paredzēta rezerves zemes fonda pārvaldības kārtība, nosakot, ka šajā fondā ieskaitīto zemes gabalu un zemes gabalu, kas nav izmantoti īpašuma tiesību atjaunošanai, valdītājs ir attiecīgās teritorijas pašvaldība. Tas būs līdz brīdim, kad Ministru kabinets izdos rīkojumu par zemes ierakstīšanu

zemesgrāmatā uz valsts vai pašvaldības vārda. Šādos zemes gabalos būs aizliegta jaunu ēku būvniecība.

Savukārt valstij un pašvaldībai piederošās un piekritošās zemes pēc zemes reformas pabeigšanas būs jāizvērtē divu gadu laikā pēc attiecīga valdības rīkojuma izdošanas.

Likums arī paredz zemes un augsnes aizsardzību un kvalitātes novērtējumu, nosakot, ka zemes izmantotājam jānodrošina augsnes rekultivācija jeb auglības atjaunošana.

Plānots, ka augsnes kartēšanu un zemes kvalitātes vērtēšanu, kas balstīta uz augšņu agroķīmiskās izpētes rezultātiem, veiks lauksaimniecībā izmantojamajai un meža zemei reizi 20 gados un datus uzkrās zemes kvalitātes novērtējuma informācijas sistēmā.

Tāpat likumā iekļautas jūras piekrastes joslas un iekšzemes publisko ūdeņu pārvaldības, kā arī zemes pārraudzības īstenošanas un zemes informācijas infrastruktūras kārtība.

Veiksmes prognoze

4.novembris. Smago otrdienu padarīs vieglāku pareiza attieksme pret sievietēm. Glaudi tās kā kaķi pa spalvai, nerausti aiz astes vai ūsām, netrenkā pa māju vai darbavietu. Nepārkāp arī sabiedrībā pieņemtās uzvedības normas. Flirtam, seksam un randiņiem nepiemērota diena.

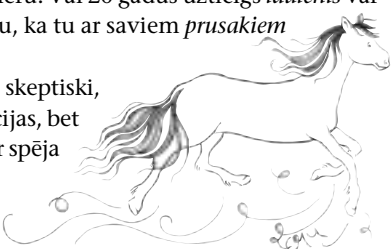
5.novembris. Čika laika asumus sajūtīsim no plkst. 16.25 līdz 24.00. Durvju ciršana, kliegšana, attiecību skaidrošana, autoritatīvs vadības stils šodien būs ikdienišķa parādība. Tāpat gaidītos rezultātus nedos darbošanās kolektīvā vai pāri. Katrs centīsies vilkt segu uz savu pusi.

6.novembris. Šodien jāsaņem ne no ārējiem ienaidniekiem, bet no iekšējiem: tiem *prusakiem*, kas mums katram galvā. It sevišķi tas attiecināms uz ģimenes galvām – vīriešiem. Viņu *prusaki* var nostrādāt trakas lietas: kādam zemniekam var ienākt prātā samainīt savu vienīgo traktoru pret sacikšu auto un kļūt par šūmaheru. Vai 20 gadus uzticīgs *laulenis* var notriekt pēdējos ietaupījumus kādā Rīgas kazino ar garkājainām meičām. Ceru, ka tu ar saviem *prusakiem* pratīsi sarunāt.

7.novembris. Pret šodienas sensācijām savā pilsētā, ciemā vai televīzijā izturies skeptiski, uztver to kā plāpu pīli. Arī pats (-i) iekod mēlē, jo šodien ar Tavu muti runā emocijas, bet prāts ir paņēmis brīvdienu. Tomēr cilvēkiem, kas apveltīti ar prātu un erudīciju, ir spēja paspīdēt. Īpaši tas attiecas uz politiķiem, zinātniekiem un juristiem.

Pareģe Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī www.vaduguns.lv, tālr. 29365609

Nakts		Diena	
T 5.11	Skaidrs +4	Apmācies +9	
C 6.11	Mākoņains +6	Apmācies +9	
Pk 7.11	Apmācies, lietus +8	Mākoņains, neliels lietus +8	
S 8.11	Skaidrs +1	Mākoņains +4	

Der zināt

Izmaiņas Darba likumā

Galīgajā lasījumā Saeimas pieņemtie grozījumi Darba likumā paredz noteikt jaunus pienākumus, atbildību un tiesības gan darba ņēmējiem, gan darba devējiem.

Likumā veiktas izmaiņas par darba līgumos un darba sludinājumos iekļaujamo informāciju, asinsdonoriem piešķiramo atpūtas dienu skaitu, atvaļinājuma naudas izmaksu, darba un atpūtas laika regulējumu, kā arī to darbinieču aizsardzību, kuras baro bērnu ar krūti, - informēja Saeimas Preses dienestā.

Maksimālais laiks, uz kuru varēs slēgt darba līgumu uz noteiktu laiku, pagarināts no trim uz pieciem gadiem.

Darba sludinājumā juridiskajai personai un personāla atlases uzņēmumam būs jānorāda darba devēja reģistrācijas numurs. Šāda kārtība ļaus iegūt precīzāku informāciju par uzņēmumu, kas meklē darbiniekus.

Darba līgumā nedrīkstēs iekļaut noteikumus par svešvalodas prasmi, ja tā nav pamatoti nepieciešama darba pienākumu veikšanai. Līgums, tāpat kā līdz šim, būs jāslēdz latviešu valodā, bet, ja ārvalstnieks valsts valodu nepārvalda pietiekamā līmenī, darba devējam būs pienākums rakstveidā viņu informēt par darba līguma noteikumiem.

Lai mazinātu neregistrēto nodarbinātību un novērstu iespēju krāpties, darba līgumos noformējot ar atpakaļejošu datumu, darba devējam būs jānodrošina noslēgto darba līgumu uzglabāšana un uzrādīšana kontrolējošām institūcijām.

Tāpat grozījumi paredz iespēju darba devējam nepieļaut darbinieku pie darba, ja veselības stāvokļa dēļ, ko apliecina ārsta atzinums, darbinieks nespēj veikt nolīgto darbu. Šādos gadījumos Darba devējam būs pienākums izmaksāt darbiniekam šā likuma noteikto atlīdzību par laiku, kurā darbinieks nav pieļauts pie darba.

Maksimālais laiks, uz kuru varēs slēgt darba līgumu uz noteiktu laiku, pagarināts no trim uz pieciem gadiem. Šāds solis ļaus paaugstināt mūsu valsts konkurētspēju un izlīdzināt darbaspēka izmaksas, ņemot vērā, ka kaimiņvalstīs maksimālais termiņš jau patlaban ir pieci gadi.

Paredzēts arī no 30 uz 60 dienām pagarināt laikposmu, kurā jauna darba līguma noslēgšana ar to pašu darba devēju būs uzskatāma par darba līguma termiņa pagarināšanu. Šādas izmaiņas nepieciešamas, lai mazinātu iespēju negodprātīgi slēgt terminētos darba līgumus gadījumos, kad darba devējam darbinieki ir nepieciešami

pastāvīgā darbā.

Likums paredz pienākumu darba devējam izsniegt darbiniekam rakstveida rīkojumu, ar kuru darbinieks ir atstādināts no darba.

Darbiniekam, kura aprūpē ir viens vai divi bērni līdz 14 gadu vecumam, tiek paredzētas tiesības uz vismaz vienu apmaksātu papildatvaļinājuma dienu gadā. Pa vienai papildu atvaļinājuma dienai pienāksies abiem vecākiem. Paredzēts arī, ka ikgadējo apmaksāto papildatvaļinājumu pārceļ vai pagarina darbinieka pārejošās darbnespējas gadījumā.

Par atpūtas dienu pēc asins nodošanas likumā noteikts, ka darbinieks, vienojoties ar darba devēju, to var izmantot citā laikā, bet ne vēlāk kā gadu pēc asins nodošanas. Darba devējam būs pienākums apmaksāt ne vairāk kā piecas šādas dienas kalendārā gada laikā. Patlaban ne dienu skaits, ne to izmantošanas termiņš likumā nav ierobežots.

Darbiniecēm, kuras baro bērnu ar krūti, īpaša aizsardzība tiks ierobežota laikā, proti, līdz bērna divu gadu vecumam. Tādējādi tiks ievērots samērīguma princips starp darba devēja un darbinieka interesēm.

Grozījumi paredz elastīgāku regulējumu atvaļinājuma naudas izmaksai. Pēc darbinieka pieprasījuma to varēs izmaksāt citā laikā,

piemēram, kopā ar nākamo algu. Patlaban likums nosaka - atvaļinājuma nauda jāizmaksā ne vēlāk kā dienu pirms atvaļinājuma sākuma.

Likuma grozījumiem atbalstītais priekšlikums nosaka, ka darbiniekam, kura aprūpē ir bērns līdz 18 gadu vecumam, ir tiesības uz islaicīgu prombūtni bērna saslimšanas vai nelaimes gadījumā, kā arī lai piedalītos bērna veselības pārbaudē, ja šādu pārbaudi nav iespējas veikt ārpus darba laika. Par šo islaicīgo prombūtni darbiniekam savlaikus jāpaziņo darba devējam. Prombūtne nevar būt par pamatu darba līguma uzteikšanai.

Likumā precizēti ierobežojumi, kas attiecināmi uz no darba samaksas izdarāmiem ieturējumiem. Ja darba devējs veic ieturējumus, lai atlīdzinātu viņam radušos zaudējumus, šie ieturējumi nedrīkstēs pārsniegt 20% no darbiniekam izmaksājamās mēneša darba samaksas. Jebkurā gadījumā darbiniekam saglabājama darba samaksa minimālās algas apmērā un par katru apgādībā esošu nepilngadīgo bērnu līdzekļi valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērā.

Darba likuma grozījumi stāsies spēkā 2015.gada 1.janvārī.

Abonējiet 2015.gadam

Laikrakstu "Vaduguns" izdevīgāk abonēt

● **REDAKCIJĀ**, Teātra ielā 8, Balvos, līdz 22.decembrim. Darbdienās no plkst. 8.00 līdz 17.00

● **VIĻAKĀ, TAUTAS ielā 6** (otrdienās)

● **Noslēdzot "Vaduguns" abonenta regulāro**

maksājumu SEB bankas Balvu filiālē (tikai SEB bankas klientiem)

Abonē "Vaduguni" 2015.gadam līdz 22.decembrim un dāvanā saņemsi "Vaduguns" kalendāru!

Vaduguns abonēšanas cenas 2015.gadam

Abonē "Vaduguni" uzreiz visam gadam par EUR 52.00 - ietaupīsi EUR 4.40

Abonēšanas ikdekss -3004

Abonēšanas cenas EUR			
Abonēšanas periods	Fiziskām personām	Juridiskām personām	Fiziskām personām 2014.gada 12 mēnešu abonentiem
1 mēnesis	5.22	6.50	4.70
3 mēneši	15.56	19.50	14.00
6 mēneši	30.00	37.50	27.00
12 mēneši	57.78	72.00	52.00

"Latvijas Pasts" piedāvā abonēt "Vaduguni":

- internetā www.pasts.lv;
- pa tālruniem - 67008001; 27008001 (no plkst.7.00 līdz 22.00);
- pie pastniekiem;
- pasta nodaļās.

Pārliecinies, vai abonēji 2014.gada decembrim!?

Vaduguni

Apsveikumi

mēs stāvam vēl pēc vēliem stariem
kā dunošs koks ar diviem zariem
mēs stāvam līdzsvaroti rāmi
viens otrā sulu pārliedami
tik skaisti pareizi un klusi
ir roka roku pazinusi
ir roka roku saņēmusi
ir roka rokā ieaugusi
kā dunošs koks ar diviem zariem
uz rudeniem
uz pavasariem

(K.Skujenieks)

Miļi sveicam vecākus **Skaidrīti** un **Jāni Ozoliņus**
50 gadu kāzu jubilejā! Stipru veselību, darbīgu ikdienu, mierīgu
atpūtu un daudzus skaistus gadus vēl...
Meita Elita, mazmeita Laura un Valentīns

Gadu straumē nestas aiziet dienas,
Dzīves jūrā saplūst vienuviet.
Lai vēl ilgi, ilgi mirdz Jums zvaigznes
Darbi veicas, gaišas dienas rit.

Miļi sveicam **Skaidrīti** un **Jāni Ozoliņus** nozīmīgajā dzīves
notikumā - Zelta kāzu jubilejā! Lai Jūsu turpmākajā kopdzīvē
joprojām nepietrūktu Dieva svētības, pavasara plaukstošo
pumpuru prieka, vasaras krāsainības un siltuma, rudens
dāsnuma un ziemas miera.

Tante Valija, Aina, Mārtiņš

Daudzas vasaras un ziemas
Roku rokā darbos iet.
Kādreiz zilos novakaros
Arī raudāts, dziedāts, smiets.

Miļi, miļi sveicieni **Skaidrīti** un **Jānim Ozoliņiem**

Zelta kāzu jubilejā! Vēlam stipru veselību, nedziestošu
dzīvesparu un gaišas domas vēl daudzus, daudzus gadus.

Marta un Laimonis Korlaši

Tiem gariem gadiem, ko par mūžu sauc,
Tu lemta man, un tas ir ļoti daudz.
Un citu tavā vietā neatrast
Un nevajag - tā laika ir par maz,
Ko mums zem saules abiem dzīvot ļauts
Tie isie gadi - ko par mūžu sauc.

(A.Purvs)

Miļi sveicu **Pēteri** un **Martu Jaundžeikarus** Zelta kāzās!
Vēlu daudz priecīgu un saulainu brīžu. Labu veselību un Dieva
svētību turpmākajos gados.

Leons Alūksnē

Aļļauj šodien saviem gadiem ziedēt
Kā ziedlapiņām, kuras saulē plaukst,
Aļļauj šodien saviem gadiem skanēt
Kā melodijai, kura sirdī šalc.

(A.Āre)

Rudenīgi saulains sveiciens **Elmāram Zaharānam**
lielajā dzīves jubilejā!

Z.Jefimova, Viksnu ģimene

Lai jubilejas svēcēm īpašs mirdzums,
Lai visi vēlējumi nāk no sirds.
Lai gadu jūrā krietni darbi krājas
Un veiksmes zvaigzne nepamet.

Elmār! Enerģiju un spēku ikdienas rūpēm,
veselību pāri visam kā varavīksni.

Teve vēl māsas dēls Jānis ar ģimeni

Piedāvā darbu

AS "Viļānu SIS" aicina darbā
VETERINĀRĀRSTU.
Sīkāka informācija pa tālr.
29159640.

Vajadzīgi ZĀĢERI ar savu inventāru
elektrolīniju tīrīšanai Viļakas novadā.
Atbilstoša un savlaicīga samaksa.
Tālr. 20111116.

Izsoles

VAS "Latvijas Pasts" pārdod izsoles kārtībā ar augšupejošu soli
10.12.2014. plkst. 14.30 Ziemeļu ielā 10, lidostā "Rīga,
Mārupes novadā, **nekustamo īpašumu Jaunā ielā 21-2, Viķsnā,
Viķsnas pagastā, Balvu novadā,** kadastra Nr. 3894 900 0011.
Nekustamā īpašuma nosacītā (sākotnējā) pārdošanas cena - EUR 2200.
Pieteikšanās izsolei darba dienās no 03.11.2014. līdz 03.12.2014. un
informācija par izsoli pie izsoles rīkotāja pa tālruniem: 29420864,
29398567 vai e-pasts: info@pasts.lv

VAS "Latvijas Pasts" pārdod izsoles kārtībā ar augšupejošu soli
11.12.2014. plkst. 14.30 Ziemeļu ielā 10, lidostā "Rīga,
Mārupes novadā, **nekustamo īpašumu Tautas ielā 5, Viļakā,
Viļakas novadā,** kadastra Nr. 3815 501 0003.
Nekustamā īpašuma nosacītā (sākotnējā) pārdošanas cena - EUR 9000.
Pieteikšanās izsolei darba dienās no 03.11.2014. līdz 03.12.2014. un
informācija par izsoli pie izsoles rīkotāja pa tālruniem: 29420864,
29398567 vai e-pasts: info@pasts.lv

Pērk

Z.S "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

SIA "AIBI" pērk
liellopus, jaunlopus, aitas,
zirgus, cūkas.
Labas cenas! Samaksa tūlītēja.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA RENEM P
iepērk
jaunlopus, liellopus,
aitas, cūkas.
ELEKTRONISKIE SVARI.
Tālr. 65329997, 29485520,
29996309, 26373728, 26393921

SIA "LATVIJAS GAĻA" iepērk
liellopus, jaunlopus, aitas,
zirgus. Samaksa tūlītēja.
Svari. Tālr. 28761515.

SIA "Lauku Miesnieks"
iepērk **mājlopus.**
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

Pērk visa veida meža īpašumus,
kā arī cirsmais.
Tālr. 26489727, 25633301.

Pērk zemi ar mežu.
Tālr. 26630249.

Pērk santīmus un latas. Arī
SUDRABA MONĒTAS.
Tālr. 26556678.

Uzpērk malku Balvos un zarus pie
ceļa. Tālr. 29199067.

SIA "Sendija" pērk zarus
šķeldošanai. Tālr. 29495199.

Pērk zarus kaudzēs un citu
kokmateriālu šķeldošanai, kā arī
attīrām pļavas un grāvjus. Zvanīt
29226863.

Pērk visa veida mežus, zemes.
Tālr. 29764751.

Pērk žogu. Tālr. 20600557.

Dažādi

6.novembrī no
plkst. 10.00 līdz 16.00
Balvu muižā, Brīvības ielā 47,
**seminārs "Medus kvalitāte,
bišu ziemošanas
priekšnoteikumi".**
Semināru vadīs LBB konsultants
GUNTARS MELNIS.
Piedalīties var visi interesenti.
Seminārs bezmaksas.

Autoskola "Delta 9V", Ezera ielā 3a,
uzsāk kursantu uzņemšanu **B**
kategorijā 11.novembrī.
Apmācības ar **Golf VI** (tieši kā
eksāmenā). Tālr. 29208179.

Autoskola "**BARONS R**"
organizē kursus
B kategorijai (Balvos)
6.novembrī plkst. 17.00.
B kategorijai Rugāju vidusskolā
20.novembrī plkst. 16.30.
C kategorija (Balvos)
14.novembrī plkst. 17.00.
95.kods 21.novembrī plkst. 9.00.
Tālr. 29336212 vai www.baronsr.lv.

JAUNS PIEVEDUMS! Mazlietoti
apģērbī Partizānu 14.

Māksliniecišķā metālkalšana.
gnom.ucoz.lv. Tālr. 26519040.

Kvalitatīvas pirtskrāsnis.
Tālr. 26493318.

Dāvina kaķēnus. Tālr. 29131568.

Pārdod

Skaldīta malka. Tālr. 27557600.

Pārdod malku. Tālr. 29121306.

Pārdod 3m malku. Tālr. 29434609.

Lēti pārdod māju. Tālr. 27887243.

Pārdod labiekārtotu 3-istabu
dzīvokli, garāžu, malkas šķūni
Rugājos. Tālr. 26191243, 26464036.

Pārdod 1,5 mēnešus vecu "Šarolē"
bullīti. Tālr. 26124564.

Pārdod grūsnu teli. Tālr. 26378470.

Līdzjūtības

Noriet saule vakarā,
Sidrabiņu sijādama.
Aiziet dusēt māmuliņa,
Baltā smilšu kalniņā.

(Latv.t.dz.)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Amandai Ākulei, MĀMIŅU kapu
kalniņā pavadot.
Bijušie klasesbiedri un audzinātāja
Tilžas vidusskolā

Raud rudens vējš, un debesis raud,
Rūgtas lāses pelēki mākoņi slaka.
Ir tikai sāpes. Un vārdu nav.
Te, kur mūžībā aizvijas taka.
Ir mūžībā aizgājusi mūsu skolas
darbiniece **AINA ĀKULE.** Izsakām
visdziļāko līdzjūtību **bērniem,**
māsām un tuviniekiem.
Tilžas internātpamatskola

Tu katram viena, tikai viena,
Kurai kā pie saules bērni turas klāt.
Tāpēc ir tik grūti, skumjām asarām
birstot,
Uz mūžu zemei tevi atdot, māt.
Skumju brīdī esam kopā ar **Jums,**
Santa, Amanda, Angelika, un
visiem tuviniekiem, māmiņu,
vecmāmiņu **AINU ĀKULI** mūžībā
pavadot.
Pārupes ielas 8.mājas iedzīvotāji

Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt.
Mūsu patiesā līdzjūtība **Amandai**
Ākulei, MĀMIŅU kapu kalniņā
pavadot.
PIKC Rīgas Valsts tehnikuma Balvu
teritoriālā struktūrvienība

Šalciet klusi, dzimtie meži,
Mūža dziesma beigusies.
Pāri sirdij aplūsušai
Zeme smilšu saģsu sedz.
(A.Balodis)
Ņem mūsu mīlestību, lai Tev nesalst,
ņem siltus vārdus aukstumā līdz.
Patiesā līdzjūtība **piederīgajiem,**
NADEŽDU TIHOMIROVU-
TATARENKO mūžības ceļā
pavadot.
Dārza ielas 3.mājas iedzīvotāji
Viļakā

Kas teica, ka raud tikai acis?
raud vārdi ritot uz iekšu.
grauž sviļina sāpīgi dzeldē un
nenāk pār lūpām... Skumst mēmi
(M.Laukmane)
Jūtam līdzī lielajās bēdās **Marijai un**
Viktoram Gorščaliem, miļo dēlu
KASPARU pāragri pavadot kapu
kalniņā.
Apiņu ģimene un Marija
Jevdokimova

Daina Erdmane Tilžā no sirds
pateicas visiem, kuri atcerējās
svētkos, un milzīgu paldies sūta
"Rūķīšu" meitenēm!
Miļās meitenes, paldies, ka
esat! Lai Jums laba veselība!

Ikvienam ir
iespēja isi un
konkrēti pateikt
paldies kādam
labvēlim,
sponsoram,
atbalstītājam,
palīgam. Dārgi tas nemaksās -
tikai 3 eiro par
25 vārdiem. Jo šie ir
"Pateicības vārdi".

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājas lapa: www.vaduguns.lv

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
G.LIELMANIS
Iespēsts SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 4001

 Indekss
3004
Vaduguns
IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV 43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA BALVU FILIĀLĒ
Nr. LV21 UNLA 0024 0004 6734 5,
kods UNLALV2X
Publicētā materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI
D.DIMITRIJEVA
T. 64507018
26161959
FAKSS - 64522257

REDAKTORS **E.GABRANOVŠ** - T.64522534, 29360850
ŽURNĀLISTI: **S.KARAVOIČIKA** - T.64522126
Z.LOGINA, I.ZINKOVSKA - T.64520962
M.SPRUDŽĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260
A.LOČMELIS - T.64520961
KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 64507019
ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - **64520961**

ŽURNĀLISTI
- **29360851;**
26555382